

พ.ร.บ. ๒๕๖๑
มาตรา ๖๒

พุดติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน
ของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาในเขตการศึกษา ๑๒

ปริญญาบัตร

ของ

ณรงค์ กาญจนานนท์

๒๕ มี.ย. ๒๕๖๖

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
สุขุมวิท ๒๓ พระโขนง กรุงเทพฯ ๑๑ โทร ๓๙๒๑๕๗๕, ๓๙๑๕๐๙๙

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

เพื่อ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาคตามหลักสูตร

ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต

กุมภาพันธ์ ๒๕๖๖

ลิขสิทธิ์ เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

153528

พุดิกรรรมการสร้าางควาาสามัหะระหว่าางโรงเรเรียนกับชุมชน
ของผูู้บริหารโรงเรเรียนมัธยมศึษาในเขตการศึษา ๑๒

บทคััดย่อ
ของ
ณรงค์ กาาญจนานนท์

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
เพื่อ เป็นส่วนหนึ่ของการศึษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึษามหาบัณฑิต
กุมภาพันธ์ ๒๕๒๗

การศึกษาครั้งนี้ เพื่อศึกษาเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา กรมสามัญศึกษา เกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในองค์ประกอบ ๕ ประการ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน องค์ประกอบ ๕ ประการ ได้แก่ การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน การจัดกิจกรรม ร่วมชุมชน การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน และการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ประกอบด้วย ผู้บริหารโรงเรียน ๑๕๐ คน ครู ๒๕๐ คน และผู้ปกครอง ๔๕๐ คน เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาแบบสอบถาม ๑ ฉบับ แบ่งเป็น ๒ ตอน คือ แบบสอบถามข้อมูลส่วนตัวของกลุ่มตัวอย่าง และแบบสอบถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน

ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง ส่วนครู-อาจารย์และผู้ปกครองมีทัศนะต่อเรื่องนี้อยู่ในระดับปานกลาง เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง พบว่าพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และเมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนะต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และเพื่อพิจารณาเป็นรายคู่พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็กมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ส่วนครูที่อยู่ในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนะต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ และเพื่อพิจารณาเป็นรายคู่แล้วพบว่าครูโรงเรียนขนาดกลางกับครูโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ สำหรับผู้ปกครองที่อยู่ในโรงเรียน

ขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกันตามนัยสำคัญทางสถิติ

92

*SCHOOL COMMUNITY RELATIONS BEHAVIOR OF
THE SECONDARY SCHOOL ADMINISTRATORS
EDUCATIONAL REGION XII*

AN ABSTRACT

BY

NARONG KANJANANONDH

*Presented in partial fulfillment of the requirement
for the Master of Education degree
at Srinakharinvirot University
February, 1984*

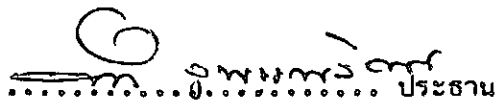
The purpose of this study is to compare the behavior of the secondary school administrators in Educational Region XII as perceived by school administrators, teachers and student guardians. This study determines the school community relations behavior in five factors: making and maintaining the schools reputation, participating the activities with the community, serving and cooperating with the community, coordinating the activities of other organizations in the community, and utilizing the community resources. The samples used in this study are 150 administrators, 290 teachers, and 450 students' guardians. The instrument of this study is questionnaire divided into 2 parts: a questionnaire about the personal data of the samples and school community relations behavior of the secondary school administrators

The results of this study are that school community relations behavior of the secondary school administrators as perceived by the administrators are at a high level. Comparing the school community relations behavior of the secondary school administrators as perceived by the administrators, the teachers and the students' guardians. It is found that they are significantly different at .01. Dividing to the sizes of the school, the perceptions of the administrators of the different sizes of the school towards the school and community relations behavior of the secondary school administrators are significantly different at .01. Considering each pair of the samples' perceptions it is found

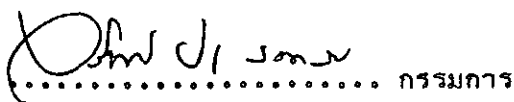
that the perceptions of the medium size and the small size school administrators are significantly different at .01 while the teachers of the different size schools have the different perceptions on the school community relations behavior of the secondary school administrators. They are significantly different at .01. Considering the perceptions of teachers in the schools of medium size and small size, they are significantly different at .05. The perceptions of the student's guardians divided by the sizes of schools, on the school community relations behavior of the secondary school administrators are not significantly different. \

คณะกรรมการที่ปรึกษาประจำตัวนิสิตและคณะกรรมการสอบ ได้พิจารณา
ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา
การศึกษามหาบัณฑิตของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการที่ปรึกษา

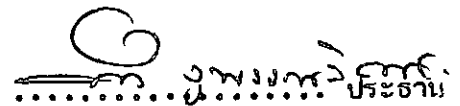

..... อ. พงษ์พรวิเศษ ประธาน

(อจ. สุริน สุวรรณรัตน์)

..... กรรมการ

(ผศ. จรินทร์ ประสงค์สม)

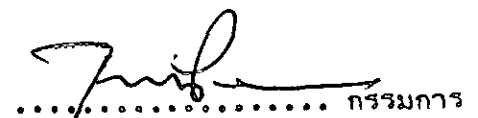
คณะกรรมการสอบ

..... อ. พงษ์พรวิเศษ ประธาน

(อจ. สุริน สุวรรณรัตน์)

..... กรรมการ

(ผศ. จรินทร์ ประสงค์สม)

..... กรรมการ

(ผศ. ไพรัตน์ นวลแสง)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลงด้วยความเรียบร้อย โลกได้ได้รับความกรุณาอนุเคราะห์เป็นอย่างดีจากอาจารย์ สุริน สุพรรณรัตน์ ประธานกรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์จรินทร์ ประสงค์สม กรรมการที่ปรึกษาปริญญานิพนธ์ และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพรัตน์ นवलแสงที่กรุณาให้ความคิดเห็นและให้ความช่วยเหลือ ตลอดจนตรวจแก้ไขการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จ ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ขอขอบพระคุณผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนที่กรุณาให้ความสะดวกและให้ความช่วยเหลืออย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวม ตลอดจนให้คำแนะนำอื่น ๆ ที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัยไว้เป็นอย่างสูง

สุดท้ายสำหรับผู้ที่เป็นกำลังใจและ เป็บแรงผลักดันให้ข้าพเจ้ามุ่งมั่นทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จคือ คุณยงยุทธ รักษาศรี และเพื่อน ๆ ผู้วิจัยขอขอบคุณอย่างสูงไว้ ณ ที่นี้ด้วย

คุณค่าและประโยชน์ของปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นกตเวทิตาแด่ผู้มีพระคุณทุกท่าน

ณรงค์ กาจจนานนท์

สารบัญ

บทที่	หน้า
๑ บทนำ	๑
ภูมิหลัง	๑
๒ ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า	๒
ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า	๓
๓ ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า	๓
✓ สมมุติฐานของการศึกษาค้นคว้า	๔
✓ นิยามศัพท์เฉพาะ	๔
๒ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๗
กล่าวถึงเงื่อนไขที่ต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน	๗
๑/๒๓ ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	๘
แนวทางในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	๑๐
หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	๑๓
กิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน	๑๕
งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	๑๗
✓ ๓ วิธีดำเนินการ	๒๑
A ๔) ประชากร	๒๐
กลุ่มตัวอย่าง	๒๐
✓ เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	๒๑
ตัวอย่างแบบสอบถาม	๒๒
ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ	๒๕

บทที่	หน้า
๕.๒ การรวบรวมข้อมูล	๒๖
๕.๓ สถิติที่ใช้ในการวิจัย	๒๖
✓ ๕.๔ ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	๒๘
ลักษณะที่ใช้ในการวิจัย	๒๘
การวิเคราะห์ข้อมูล	๓๐
ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ	๓๐
ตอนที่ ๒ การทดสอบสมมุติฐาน	๓๓
๕.๕ สรุป อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	๖๓
วัตถุประสงค์ในการวิจัย	๖๓
๕.๖ วิธีดำเนินการวิจัย	๖๓
การวิเคราะห์ข้อมูล	๖๓
ผลการวิจัย	๖๔
อภิปรายผล	๖๖
ข้อเสนอแนะ	๗๐
๖ บรรณานุกรม	๗๒
๗ ภาคผนวก	๗๗

บัญชีตาราง

ตาราง	หน้า
๑ แสดงจำนวนผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองจำแนกตามขนาดของโรงเรียน	๒๑
๒ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รวบรวมได้	๒๔
๓ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ	๓๐
๔ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน ที่มีขนาดแตกต่างกัน	๓๑
๕ คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ๔ องค์ประกอบตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๓๒
๖ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้าง และรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๓๔
๗ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์และผู้ปกครอง	๓๕
๘ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๓๕
๙ ทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองที่มีต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๓๖

๑๐	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ เกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๓๗
๑๑	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือ กับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนและผู้ปกครอง	๓๘
๑๒	เปรียบเทียบความแปรปรวน พฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการ ประสานงานกับหน่วยงาน ในชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๓๘
๑๓	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนตาม ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๓๘
๑๔	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำ ทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๔๐
๑๕	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนใน องค์ประกอบการนำทรัพยากรในชุมชน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ตาม ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๔๑
๑๖	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรม ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๔๑
๑๗	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในด้านการสร้างความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๔๒

๑๘	เปรียบเทียบความแปรปรวนทัศนคติค่าพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียนของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๔๘
๑๙	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง	๔๙
๒๐	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๐
๒๑	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๑
๒๒	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๒
๒๓	ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน ...	๕๓
๒๔	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๓

๒๕	ทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนในองค์กรประกอบเกี่ยวกับการประสานงานในชุมชน ตาม ทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๔๘
๒๖	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์กรประกอบ เกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ของผู้บริหาร ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน	๔๘
๒๗	ทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนในองค์กรประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ ให้เกิดประโยชน์ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน	๕๐
๒๘	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในด้านการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหาร โรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	๕๐
๒๙	ทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหาร โรงเรียนในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๑
๓๐	เปรียบเทียบความแปรปรวน พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์กร ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๒
๓๑	ทดสอบความแตกต่าง เป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียน ในองค์กรประกอบการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของ โรงเรียน ตามทัศนะของครู-อาจารย์จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๓

๓๒	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชนตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนก ตามขนาดโรงเรียน	๕๓
๓๓	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและร่วมมือกับชุมชนตามทัศนะของ ครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๔
๓๔	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือ กับชุมชน ตามทัศนะครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๕
๓๕	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนตามทัศนะของ ครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	๕๕
๓๖	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการ นำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตามทัศนะของครู-อจ ครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๖
๓๗	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหาร โรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้ เกิดประโยชน์ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๗
๓๘	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรม ผู้บริหารโรงเรียนในด้านการ สร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ต่างทัศนะของ ครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๗
๓๘	ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหาร โรงเรียนในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๘

๔๐	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียนตามทัศนะผู้ปกครองจำแนกตามขนาดโรงเรียน	๕๙
๔๑	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชน ตามทัศนะผู้ปกครองจำแนกตามขนาดโรงเรียน	๖๐
๔๒	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน ตามทัศนะของผู้ปกครองจำแนกตามขนาดโรงเรียน	๖๐
๔๓	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนตามทัศนะของผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดของโรงเรียน	๖๑
๔๔	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ตามทัศนะของผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน	๖๐
๔๕	เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง โรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้ปกครองตามขนาดโรงเรียน	๖๒

บทที่ ๑

บทนำ

ภูมิหลัง

ความมุ่งหมายในการจัดมัธยมศึกษาทั่วไป มีจุดประสงค์สำคัญอยู่ ๒ ประการ ประการแรกเพื่อผลิตกำลังคนในระดับสูงหรือหมายถึงการจัดมัธยมศึกษาเพื่อหาทางป้อนผู้ที่จะเข้าเรียนต่อในมหาวิทยาลัย และประการที่ ๒ เพื่อให้ประชาชนได้รับการศึกษาสูงขึ้น คือมุ่งให้มีความรู้ ความชำนาญ และได้รับการฝึกฝนที่จะออกไปประกอบอาชีพเป็นกำลังคนระดับกลางของประเทศ (สมชัย วุทธิพิริชา ๒๕๑๕ : ๒๕) สำหรับความมุ่งหมายประการหลังมีความจำเป็นและสำคัญยิ่งในปัจจุบัน เพราะประเทศไทยกำลังอยู่ในระหว่างการพัฒนา เศรษฐกิจและสังคมมีความขาดแคลนกำลังคนระดับกลางที่จะใช้ในการพัฒนาประเทศเป็นจำนวนมาก กรมสามัญศึกษาในฐานะเป็นผู้รับผิดชอบในการจัดมัธยมศึกษาส่วนใหญ่ จึงได้กำหนดนโยบายในการขยายปริมาณการมัธยมศึกษาอย่างเร่งด่วน โดยกระจายมัธยมศึกษาออกไปใน ส่วนภูมิภาคให้ทั่วถึงทุกอำเภอและพยายามขยายให้มีโรงเรียนในระดับประจำตำบลอีกด้วย พร้อมทั้งให้มุ่งเน้นในการปรับปรุงคุณภาพการศึกษาให้ดีขึ้น (กรมสามัญศึกษา ๒๕๒๔ . ๑๒๕) คุณภาพของการศึกษาจะดีหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับสมรรถภาพในการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียน และการได้รับความร่วมมือ การให้ความสนับสนุนของประชาชนและผู้ปกครอง

ผู้บริหารโรงเรียนต้องทำหน้าที่สำคัญ ๔ ประการ คือ งานบริหารด้านวิชาการ งานบริหารด้านบุคลากร งานบริหารด้านธุรการการเงิน งานบริหารด้านบริการ และงานบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชน (ภิญโญ สาธร ๒๕๑๖ : ๓๘๓-๓๘๖) หน้าที่ทั้ง ๔ ประการ ถ้าพิจารณาในด้านการพัฒนาปรับปรุงโรงเรียนไม่มีด้านใดจะหนักเท่ากับงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนเพราะงบประมาณจำกัดไม่พอเพียงกับความต้องการ ซึ่ง สดูบ (Stoops ๑๙๖๑ . ๕๑๔-๕๑๕) กล่าวสอดคล้องว่า ไม่มีงานด้านใดที่มีความยุ่งยากและต้องใช้ศิลปะในการบริหารอย่างมากเท่ากับการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชน และนาฏ เฉลียว สุมาวงศ์ (นาฏ เฉลียว สุมาวงศ์ ๒๕๑๗ : ๑๗-๑๘) ได้กล่าวสนับสนุนว่างานบริหารด้านนี้เป็งานที่

สำคัญยิ่งของผู้บริหารโรงเรียน เพราะโรงเรียนคือสถาบันที่มีบทบาทที่สำคัญในการถ่ายทอด วัฒนธรรมของชุมชนจากคนรุ่นหนึ่งไปสู่คนอีกรุ่นหนึ่ง ตลอดจนนำความรู้ความคิดใหม่มาสู่ชุมชน ด้วยความเหมาะสม

การที่โรงเรียนมัธยมศึกษา จะมีความสัมพันธ์กับชุมชนจนบรรลุเป้าหมายในการช่วย กั้นพัฒนาโรงเรียนและชุมชนด้วยกันนั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญดังต่อไปนี้

๑. การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน
๒. การจัดกิจกรรมร่วมชุมชน
๓. การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน
๔. การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน
๕. การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

(กรมสามัญศึกษา ๒๕๒๒ : ๔๖๑-๔๗๘) ✓

ดังนั้นการที่โรงเรียนกับชุมชน จะมีความสัมพันธ์กันได้ดี เพียงใดนั้นย่อมขึ้นอยู่กับหน พุทธิกรรมของผู้บริหารในอันที่จะทำให้ชุมชนยอมรับนับถือ อีกทั้งผู้บริหารต้องให้ความสนใจ ในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น ต้องมีการศึกษาความต้องการของ ชุมชนและบุคคลในท้องถิ่น ผู้บริหารต้องมีความรู้ในเรื่องการวางแผน การประสานงาน การจัดบุคลากร การประชาสัมพันธ์ และการนำความคิดใหม่มาสู่ชุมชน สำหรับเขตการ ศึกษา ๑๒ ได้มีการเพิ่มและขยายโรงเรียนมัธยมศึกษาเป็นจำนวนมาก จึงทำให้ปัจจุบันมี จำนวนผู้บริหารถึง ๓๐๐ คน ซึ่งย่อมมีทั้งผู้ที่เห็นและไม่เห็นถึงความสำคัญในการบริหารงาน ด้านความสัมพันธ์กับชุมชนด้วย เหตุดังกล่าวผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหาร โรงเรียนมัศึกษาด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในเขตการศึกษา ๑๒

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายที่จะศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และ ผู้ปกครองในเขตการศึกษา ๑๒

เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ใน ๕ องค์ประกอบ

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

๑. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้าจะเป็นแนวทางสำหรับผู้บริหารระดับสูงในการพิจารณา กำหนด และประเมินผลงานเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน

๒. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า จะเป็นแนวทางการปฏิบัติและปรับปรุงการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนให้มีประสิทธิภาพ

๓. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า จะเป็นประโยชน์สำหรับผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง จะได้เข้าใจพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน

๔. ผลที่ได้จากการศึกษาค้นคว้า จะเป็นประโยชน์ต่อสถาบันผลิตครูใช้เป็นแนวทาง ให้การศึกษาอบรม เน้นความสำคัญด้านการสร้างสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อประโยชน์แก่โรงเรียนโดยตรง

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

๑. การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ มุ่งศึกษาพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนทางด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๒

๒. กลุ่มตัวอย่าง การศึกษาค้นคว้านี้กระทำกับกลุ่มตัวอย่าง ๓ กลุ่ม

๒.๑ ผู้บริหารโรงเรียน

๒.๒ ครู-อาจารย์

๒.๓ ผู้ปกครอง

๓. ตัวแปรอิสระที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน ดังนี้

- ๓.๑ โรงเรียนขนาดเล็ก
- ๓.๒ โรงเรียนขนาดกลาง
- ๓.๓ โรงเรียนขนาดใหญ่

๔. ตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า ได้แก่ พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในองค์ประกอบต่อไปนี้

- ๔.๑ การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน
- ๔.๒ การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน
- ๔.๓ การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน
- ๔.๔ การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน
- ๔.๕ การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า

พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนใน ๕ องค์ประกอบ ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันแตกต่างกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

๑. พฤติกรรมด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน หมายถึง การปฏิบัติงานตามหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารโรงเรียนกับชุมชนอันเป็นการนำมาซึ่งความร่วมมือและดึงเอาทรัพยากรในชุมชนให้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาส่งเสริมการศึกษาของโรงเรียน ในองค์ประกอบเหล่านี้

๑.๑ การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน หมายถึง ความคิดและการกระทำที่จะช่วย เสริมสร้างและธำรงรักษาเกียรติประวัติที่ดีงามของโรงเรียน

๑.๒ การจัดกิจกรรมร่วมชุมชน หมายถึง ความคิดและการกระทำที่จะช่วยให้โรงเรียนและชุมชนมีความใกล้ชิดสนิทสนมกันในลักษณะกิจกรรมที่นำชุมชนเข้าสู่โรงเรียน และนำโรงเรียนออกสู่ชุมชน

๑.๓ การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน หมายถึง ความคิดและการกระทำที่โรงเรียนให้ความช่วยเหลือแก่ชุมชนทั้งในด้านอาคารสถานที่ เครื่องใช้ ความรู้ และบุคลากร ในกิจกรรมงานพิธีต่าง ๆ ที่ชุมชนจัดขึ้น

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน หมายถึง ความคิดและการกระทำที่เอื้ออำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่เจ้าหน้าที่หน่วยงานอื่น เช่น อนามัย เกษตรกรรม ฝ่ายปกครอง เพื่อบริการแก่ชุมชน

๑.๕ การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ หมายถึง ความคิดและการกระทำที่จะนำทรัพยากรต่าง ๆ ทั้งในรูปบุคคลและวัตถุที่มีอยู่ในชุมชนเข้ามาใช้ให้เป็นประโยชน์แก่การให้การศึกษา

๒. โรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๒

๓. เขตการศึกษา ๑๒ หมายถึง เขตการรับผิดชอบในการดำเนินงานทางการศึกษา ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้ ๗ จังหวัด คือ ฉะเชิงเทรา จันทบุรี ชลบุรี ตราด ระยอง นครนายก และปราจีนบุรี

๔. ผู้บริหารโรงเรียน หมายถึง ผู้ช่วยครูใหญ่ ครูใหญ่ ผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่ อาจารย์ใหญ่ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ ผู้อำนวยการ ที่ทำหน้าที่บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๒

๕. ครู-อาจารย์ หมายถึง ผู้ที่ทำหน้าที่สอนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษาในเขตการศึกษา ๑๒

๖. ผู้ปกครอง หมายถึง ผู้ปกครองของนักเรียนที่กำลังเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๒

๗. ขนาดของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน และตำแหน่ง
ของผู้บริหารแตกต่างกัน ดังนี้

๗.๑ โรงเรียนขนาดเล็ก หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้บริหารมีตำแหน่ง
เป็นครูใหญ่

๗.๒ โรงเรียนขนาดกลาง หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้บริหารมีตำแหน่ง
เป็นอาจารย์ใหญ่

๗.๓ โรงเรียนขนาดใหญ่ หมายถึง โรงเรียนที่มีผู้บริหารมีตำแหน่ง
เป็นผู้อำนวยการ

บทที่ ๒

เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

๑. ความจำเป็นที่ต้องมีความสัมพันธ์กับชุมชน

โรงเรียนกับชุมชนจะอยู่คู่กันเสมอ แหล่งใดที่มีชุมชนอยู่หนาแน่น แหล่งนั้นก็จะมีโรงเรียนตั้งอยู่ แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนกับชุมชนเป็นสิ่งที่ควบคู่กันไป โรงเรียนจึงกลายเป็นส่วนหนึ่งของสังคม ดังนั้นโรงเรียนกับชุมชนจึงต้องมีความสัมพันธ์กัน ช่วยเหลือเกื้อกูลกันและกัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งโรงเรียนเป็นแหล่งที่ให้การศึกษาแก่ชุมชน มีหน้าที่รับใช้สังคม ینگทางด้านความรู้ คุณธรรมและวัฒนธรรม ซึ่งจะผลิตคนออกมาตามความต้องการของสังคมและประเทศชาติ โรงเรียนจึงจำเป็นต้องสร้างความเชื่อถือ และความเข้าใจกับชุมชนร่วมกัน และคล้อยตามความเห็นของสังคมบาร์นาร์ด (Banard ๑๙๖๖ : ๔-๘) ได้กล่าวว่า โรงเรียนเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม โรงเรียนจึงต้องคล้อยตามสังคม เมื่อสังคมเปลี่ยนแปลงตามไปด้วย และถนอม มากะจันทร์ (ถนอม มากะจันทร์ ๒๕๑๕ : ๒๓๔) มีความเห็นว่า โรงเรียนกับชุมชนเป็นความสัมพันธ์ที่แยกจากกันไม่ได้ ต้องพึ่งพาอาศัยกัน ถ้าโรงเรียนตั้งโดยไม่มีชุมชนอยู่ก็ไม่สามารถตั้งได้ แต่ถ้าชุมชนไม่มีโรงเรียน การรับการศึกษาเพื่อให้เกิดการเรียนรู้ก็ไม่มี ส่วน ฟิสค์ (Fisk) เห็นว่า โรงเรียนเป็นผู้นำชุมชน จึงมีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน ในขณะที่เดียวกันโรงเรียนก็ยอมรับว่าประชาชนมีส่วนเป็นเจ้าของโรงเรียนและเป็นผู้อุปถัมภ์ โรงเรียนจึงต้องยอมรับความช่วยเหลือต่าง ๆ จากชุมชนด้วย (ภิญโญ วรรธ ๒๕๑๖ : ๖๕)

การศึกษาของเด็กมิได้จำกัดอยู่แต่ในกำแพง เท่านั้น เด็กได้เรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างอยู่ตลอดเวลา ขณะที่อยู่บ้านและตามที่ต่าง ๆ ในชุมชน โรงเรียนจึงต้องออกไปเกี่ยวข้องกับชุมชน และเชื้อเชิญชุมชนเข้ามาสู่โรงเรียน (เฟื่องพูน เครือตราชู ๒๕๑๔ : ๔) สำหรับการขอความร่วมมือกับชุมชนนั้น เกรียง เอี่ยมสกุล (เกรียง เอี่ยมสกุล ๒๕๑๑ : ๗๘) กล่าวว่าอาจเป็นในเรื่องแรงงาน เงิน วัสดุสิ่งของ ความคิดเห็น

การสนับสนุนบริการ และการดูแลการปฏิบัติงานทั้งของเด็กและของครู ส่วน ~~ปฏิญญา~~ สาธ (ปฏิญญา สาธ ๒๕๑๖ : ๔๓๘) ได้กล่าวว่า การจัดการศึกษาในปัจจุบันนี้ การที่ทาง ราชการจะเป็นผู้ให้แก่ประชาชนในชุมชนควรจะมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาคด้วย เพื่อให้ เป็นไปตามความต้องการของชุมชนมากที่สุด นอกจากจะให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการ ศึกษาแล้ว ยังอาจจะใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลางในการพัฒนาความเป็นอยู่ และฐานะทาง เศรษฐกิจของประชาชนในชุมชนได้อีกด้วย ฉะนั้นโรงเรียนควรปรับปรุงตนเองให้เป็นศูนย์ กลางของชุมชน และวางวัตถุประสงค์ให้สัมพันธ์กับชุมชนให้มากขึ้น

จากที่กล่าวมาได้แนวความคิด เกี่ยวกับการบริหารด้านความสัมพันธ์กับชุมชนว่าเป็น เรื่องที่สำคัญที่น่าสนใจของผู้บริหารการศึกษาโดยทั่วไป โดยพยายามที่จะส่งเสริมให้มีความ สัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนและชุมชนกับโรงเรียนให้มีความสัมพันธ์ตามลำดับด้วย ความหวังที่จะให้ประชาชนเห็นความสำคัญของการศึกษา และเข้ามามีบทบาทในการจัดการศึกษา ร่วมกันกับรัฐทั้งนี้เพื่อช่วยพัฒนาการศึกษาและพัฒนาชุมชนไปด้วยในขณะเดียวกัน

๒. ความมุ่งหมายในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

ในการจะทำงานหรือกิจกรรมใด ๆ การกำหนดความมุ่งหมายจัดว่ามีความสำคัญ การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนก็เช่นเดียวกัน ควรกำหนดความมุ่งหมาย เสียก่อน ซึ่งมีนักการศึกษาได้เสนอแนวความคิดไว้คล้ายคลึงกัน เช่น พรพรรณ พิพิธกุลชัยพล (พรพรรณ พิพิธกุลชัยพล ๒๕๑๘ . ๔๑-๔๓) ได้กำหนดความมุ่งหมายในการสร้างความ สัมพันธ์โดยแยกออกเป็น

๑. ระหว่างบ้านกับโรงเรียน

- ๑.๑ เพื่อป้องกันความเข้าใจผิดระหว่างครู-อาจารย์ และทางบ้านของนักเรียน
- ๑.๒ เพื่อส่งเสริมความสามัคคีปรองดองระหว่างครู-อาจารย์กับผู้ปกครอง
- ๑.๓ เพื่อให้ครู-อาจารย์และผู้ปกครองได้พบปะกันในบางโอกาส แลกเปลี่ยน

ความคิดเห็นความรู้ความเข้าใจ เพื่อส่งเสริมและพัฒนาการศึกษาให้มีความสมบูรณ์ ยิ่งขึ้น

๑.๔ เพื่อให้ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองได้ทราบพฤติกรรมต่าง ๆ ของนักเรียนที่บ้านและที่โรงเรียน

๑.๕ เพื่อส่งเสริมความเข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมภายในโรงเรียนให้ผู้ปกครองได้มีความสนใจและร่วมมือสนับสนุนให้เจริญก้าวหน้า

๒. ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒.๑ ช่วยกันรับผิดชอบในการให้ความรู้ความเข้าใจแก่เด็กเมื่อทางโรงเรียนได้สอนวิชาต่าง ๆ ก็ให้เด็กนำไปปฏิบัติที่บ้านและในชุมชน

๒.๒ เพื่อสร้างความสัมพันธ์โดยฝักนิสัย น้ำใจ หักศนคติ และความประพฤตินักเรียน เมื่อเด็กเรียนไปแล้ว ได้ปฏิบัติที่โรงเรียน เมื่อมาอยู่ที่บ้านและในชุมชนก็ฝักเป็นนิสัย

๒.๓ เพื่อฝึกหัดทางด้านสังคมขึ้นที่โรงเรียนและชุมชน โดยทางโรงเรียนจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อเป็นการฝึกพัฒนาการทางสังคม

๒.๔ ช่วยปรับปรุงโรงเรียน โดยผู้ปกครองและชุมชนได้มีส่วนร่วมกับการพัฒนาโรงเรียนและเปิดโอกาสให้ชุมชนมีส่วนในการเรียนการสอน โดยการเชิญวิทยากรจากชุมชน

๒.๕ เพื่อช่วยปรับปรุงและพัฒนาชุมชน โรงเรียนมีบทบาทที่สำคัญในการปรับปรุงชุมชน เป็นผู้กระตุ้นประสานงาน ซึ่งช่องทางแนะนำให้ชุมชนได้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

สำหรับ จุงใจ แสงพันธุ์ (จุงใจ แสงพันธุ์ ๒๕๑๑ - ๒๕๓) ได้กล่าวว่า ความมุ่งหมายของความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมี ๓ ประการ คือ

๑. เพื่อปรับปรุงการเรียนการสอนและความเจริญงอกงามของนักเรียนให้ดีขึ้น
๒. เพื่อยกระดับมาตรฐานการครองชีพของประชาชนให้สูงขึ้น
๓. เพื่อพัฒนาความเข้าใจ ความกระตือรือร้น การให้ความคำจุนการศึกษาของนักเรียน

๓. แนวทางในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

สตูปส์ และราฟฟาตี (*Stoop and Rafferty ๑๙๖๑ : ๕๑๕-๕๑๙*) ได้ให้แนวทางในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนไว้หลายประการ คือ โรงเรียนต้องสร้างงานประชาสัมพันธ์ของโรงเรียน ให้ข่าวสารแก่ชุมชน และรับรู้ข่าวความเป็นมาของชุมชนด้วย ให้ประชาชนมีความเข้าใจ และรับรู้เรื่องราวและบทบาทของโรงเรียนให้มากที่สุด โดยกระทำต่อเนื่องกันไปตลอดเวลาใช้ภาษาที่เหมาะสม เข้าใจง่าย เหมาะสมกับเหตุการณ์ รวมทั้งความเคลื่อนไหวต่าง ๆ ที่ควรแจ้งให้ชุมชนทราบ นอกจากนี้ต้องพยายามดึงเอาประชาชนมาร่วมกิจกรรมกับโรงเรียน รวมทั้งให้ใช้บริการต่าง ๆ ของโรงเรียนซึ่ง แมทธิวส์ (*Mathews ๑๙๖๕ : ๑๐๖๒-๑๐๖๓*) เสนอวิธีที่ทางโรงเรียนจะทราบข่าวสารจากชุมชนไว้ ๓ วิธี คือ

๑. สสำรวจความคิดเห็น โดยใช้แบบสอบถามสำรวจความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับ ปัญหาที่โรงเรียนต้องการทราบ
๒. ใช้นโยบายเปิด คือเปิดโอกาสให้ผู้ปกครองมีปัญหามาพบปะกับผู้บริหารที่โรงเรียนหรือ ติดต่อทางโทรศัพท์ก็ได้
๓. ใช้ระบบผู้สื่อข่าว โดยกระตุ้นให้ครูสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนให้มากที่สุด อาจสมัครเป็นสมาชิกของสมาคมหรือองค์การต่าง ๆ ในชุมชน เพื่อจะได้ทราบความเคลื่อนไหวและความคิดเห็นด้านต่าง ๆ ของชุมชน

ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนเป็นกระบวนการไมตรีสองทาง (*Two - Way Process*) ซึ่งต้องอาศัยหลักประชาสัมพันธ์เข้าช่วย นีกลีย์ (*Neagley ๑๙๖๔ ๓๔*) ได้ให้หลักไว้ดังนี้

๑. ในงานประชาสัมพันธ์ ผู้ร่วมงานจะต้องเข้าใจเป้าหมาย และหน้าที่ของโรงเรียนในการให้การศึกษาอย่างแจ่มแจ้ง
๒. ผู้ร่วมงานประชาสัมพันธ์จะต้องทราบกฎหมาย ระเบียบต่าง ๆ และอำนาจหน้าที่ทางการศึกษาที่ตนมีอยู่

๓. โครงการประชาสัมพันธ์ ต้องครอบคลุมชุมชนทั้งหมด
๔. จะต้องมีการประเมินทั้งระยะสั้นและระยะยาว และรับฟังข้อ เสนอจากทุกฝ่ายที่เกี่ยวข้อง มาปรับปรุงแผนงาน
๕. ผลสำเร็จในการดำเนินงานของโรงเรียน ขึ้นอยู่กับความ เชื่อถือของประชาชน ที่มีต่อโรงเรียน
๖. ความสนใจและทัศนคติของประชาชน เกี่ยวกับการศึกษา จะทราบได้โดยอาศัย ข่าวสารที่ถูกต้องเท่านั้น
๗. โครงการประชาสัมพันธ์ จะได้ผลเพียงใดขึ้นอยู่กับขวัญของคณะครู เป็นสำคัญ
๘. โครงการประชาสัมพันธ์โรงเรียน ควรครอบคลุมกิจกรรมทุกอย่างของ โรงเรียนตามอัตราส่วนที่เหมาะสม

สำหรับ นางเฉลียว สุมาวงศ์ (นางเฉลียว สุมาวงศ์ ๒๕๑๗ ๒๐-๒๓) ได้เน้นถึงวิธีการที่ทางโรงเรียนกับชุมชนควรมีความร่วมมือกันสร้างความเจริญ ดังนี้

๑. จัดให้มีกรรมการศึกษาของโรงเรียนจากการเลือกตั้งโดยประชาชน
๒. เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารเรียน สถานที่ต่าง ๆ ของโรงเรียนนอกเวลาเรียนหรือวันหยุดเรียน เกี่ยวกับการให้การศึกษ การประชุม หรือจัดงานพิธีต่าง ๆ ซึ่งเป็นกิจกรรมของชุมชน
๓. จัดหลักสูตร ให้สัมพันธ์กับความต้องการของชุมชน เพื่อให้เด็กเรียนนำความรู้ ไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ๆ
๔. จัดให้มีกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทกับทางโรงเรียนได้มากยิ่งขึ้น เช่น การจัดนิทรรศการ การแสดงละคร การแข่งขันกีฬา หรือเป็น ศูนย์กลางในการจัดกิจกรรมทางสังคม

การที่โรงเรียนมัธยมศึกษา จะบรรลุเป้าหมายในการร่วมมือพัฒนาชุมชนหรือ ให้ชุมชนได้มีส่วนมาช่วยเหลือโรงเรียนได้นั้น มีองค์ประกอบที่สำคัญ เป็นแนวทางในการสร้างความสัมพันธ์ คือ

๑. การสร้าง และรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน เช่น

๑.๑ มีปรัชญาของโรงเรียน เพื่อช่วยให้นักเรียนได้มีการพัฒนาบุคลิกภาพ พัฒนาความรักสถาบัน ให้นักเรียนรักและภูมิใจในโรงเรียน ให้นักเรียนมีจุดรวมน้ำใจ

๑.๒ การสร้างชื่อเสียงให้โรงเรียน เพื่อทำให้โรงเรียนเป็นที่ศรัทธาของชุมชน เช่น มีการจัดโรงเรียนให้ดี มีการเรียนการสอนที่ดี ครูและนักเรียนมีความเป็นระเบียบเรียบร้อย เป็นตัวอย่างที่ดีต่อชุมชน

๑.๓ มีการเผยแพร่กิจการของโรงเรียน โดยมุ่งที่จะสร้างความเข้าใจ อันดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ทำให้ประชาชนมองภาพพจน์ของโรงเรียนในลักษณะที่ดี และเกิดศรัทธาเลื่อมใส และให้ความร่วมมือในกิจการของโรงเรียน

๒. การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน เป็นส่วนหนึ่งของการจัดกิจกรรม เสริมหลักสูตร เพื่อเสริมสร้างประสบการณ์ตามความถนัด ให้แก่นักเรียน

๒.๑ การจัดกิจกรรมทางศาสนา เช่น นำนักเรียนไปร่วมในกิจกรรมวันสำคัญทางศาสนา

๒.๒ การจัดกิจกรรมเกี่ยวกับชาติ เช่น จัดกิจกรรมในวันชาติ วันจักรี

๒.๓ กิจกรรมเกี่ยวกับพระมหากษัตริย์ จัดกิจกรรมเกี่ยวกับสถาบันพระมหากษัตริย์ ในรัชกาลปัจจุบัน เช่น วันฉัตรมงคล วันเฉลิมพระชนมพรรษา

๒.๔ กิจกรรมเกี่ยวกับขนบธรรมเนียม วัฒนธรรม และประเพณีในท้องถิ่น ประเพณีส่วนบุคคล เช่น การแต่งงาน การบวชนาค และประเพณีส่วนรวม เช่น ประเพณีลอยกระทง การทอดกฐิน เป็นต้น

๓. การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน

๓.๑ โรงเรียนต้องอยู่ในฐานะผู้นำชุมชนในด้านต่าง ๆ

๓.๒ โรงเรียนต้องอยู่ในฐานะศูนย์บริการชุมชน เช่น ชุมชนได้มีโอกาสใช้โรงเรียนเป็นที่ประกอบพิธีต่าง ๆ

๓.๓ โรงเรียนต้องอยู่ในฐานะผู้พัฒนาชุมชน ตามความจริงแล้วหน่วยงานอื่นที่รับผิดชอบในการพัฒนาชุมชนนั้นมีอยู่มาก แต่โรงเรียนอยู่ในฐานะเป็นแหล่งวิชาการ ดังนั้นจึงต้องประสานงาน และร่วมมือกับหน่วยราชการอื่นในการพัฒนาชุมชน

๔. ประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน

๔.๑ วัด ผู้บริหาร คณะครู-อาจารย์ และนักเรียนต้องสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีต่อกัน และสนใจกิจกรรมทางศาสนา ร่วมทำบุญในโอกาสที่มี เพราะวัดบางแห่งให้ความสำคัญอุปการะโรงเรียน และเมื่อโรงเรียนจะจัดทำพิธีต่าง ๆ ต้องนิมนต์พระ หรือเณรของวัดมาใช้

๔.๒ โรงเรียนกับหน่วยงานของรัฐ โรงเรียนจำเป็นต้องใช้บริการจากหน่วยงานของรัฐด้วยการและอาจจะยืมอุปกรณ์ รถ หรือ เครื่องจักรกล มาพัฒนาโรงเรียน เป็นต้น

๔.๓ โรงเรียนกับสมาคม หรือชมรม ซึ่งสามารถช่วยเหลือโรงเรียนในด้าน การให้ทุนการศึกษา การบริจาคเงินสร้างวัดถาวร หรือมอบอุปกรณ์การเรียนการสอน โดยเฉพาะสมาคมที่มีความผูกพัน และมีความสำคัญกับทางโรงเรียนมาก คือ สมาคมศิษย์เก่าและสมาคมครู-ผู้ปกครอง ดังนั้นทางโรงเรียนจะต้องสนับสนุนกิจการของสมาคมด้วย

๕. การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๕.๑ ด้านกำลังทรัพย์ จากประชาชนที่มีฐานะดี ให้มีส่วนร่วมในการพัฒนาโรงเรียน

๕.๒ ด้านกำลังความคิด สติปัญญา ผู้ปกครองบางคนมีความรู้ มีทักษะชำนาญเป็นพิเศษ ทางโรงเรียนอาจเชิญมาเป็นวิทยากร

๕.๓ ด้านกำลังกาย เช่น เป็นกรรมการโรงเรียนในการจัดงานของโรงเรียน

๔. หน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

การเริ่มต้นในการสร้างความสัมพันธ์ จะต้องเป็นหน้าที่ที่ทางโรงเรียนจะต้องเป็นผู้เข้าหาชุมชนก่อน และผู้ที่มีหน้าที่และบทบาทที่สำคัญที่สุดในโรงเรียนก็คือ ผู้บริหารของโรงเรียน และคณะครู ซึ่ง ภิกขุ โสภณ (ภิกขุ โสภณ ๒๕๑๖ : ๔๔๐-๔๔๑) ได้เสนอการปฏิบัติหน้าที่ทางด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนไว้ดังนี้

๑. ประชุมชี้แจงครูให้เห็นความสำคัญของโรงเรียนที่จะต้องปรับปรุงให้มีความสัมพันธ์กับชุมชน

๒. ตั้งคณะกรรมการโรงเรียน โดยคัดเลือกบุคคลที่มีความรู้ความสามารถและมีความสนใจเกี่ยวกับการศึกษา การพัฒนาชุมชนที่ตนอาศัยอยู่
 ๓. สำรวจความต้องการและความจำเป็นที่ชุมชนจะต้องได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ
 ๔. สำรวจทรัพยากรในชุมชนว่ามีอะไรที่จะนำมาใช้ประโยชน์ได้บ้างทั้งในด้านทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพยากรมนุษย์หรือกำลังคน เพื่อจะนำมาใช้ประโยชน์แก่โรงเรียนและชุมชน
 ๕. ตรวจสอบสภาพอนามัยด้านสุขภาพ การป้องกัน การรักษาสุขภาพว่ามีอะไรบกพร่องควรที่โรงเรียนจะได้ให้ความช่วยเหลือ หรือรายงานขอความช่วยเหลือไปยังหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบเพื่อดำเนินการ
 ๖. สำรวจลักษณะสังคมและวัฒนธรรม เพื่อที่ทางโรงเรียนจะได้เข้าไปร่วมมือได้อย่างถูกต้อง
 ๗. จัดให้มีการประชุมร่วมอภิปรายระหว่างครูกับประชาชนที่เกี่ยวกับปัญหาบทบาทของโรงเรียนและชุมชนเอง ในฐานะที่โรงเรียนกับชุมชนเป็นทั้งผู้ให้และผู้รับจากกันและกัน
 ๘. จัดให้ประชาชนรู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ โดยใช้โรงเรียนเป็นศูนย์กลาง รวมทั้งการพัฒนาอาชีพ พัฒนาความรู้และการพักผ่อนหย่อนใจ
 ๙. วางโครงการสัมพันธ์กับชุมชน ในด้านกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อปฏิบัติได้ตามแผนทุกระยะ
 ๑๐. พยายามสอดแทรกกิจกรรมต่าง ๆ ในการสอน เพื่อฝึกฝนให้นักเรียนมีความรู้สามารถออกไปดำรงชีวิตในชุมชนของตนเองได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีความรัก ความหวงแหน ในชุมชนของตนและประเทศชาติ
- ผู้บริหารโรงเรียน เป็นผู้นำคนสำคัญในการศึกษาท้องถิ่นหรือในชุมชนควรปฏิบัติตนในฐานะเป็นผู้นำชุมชนดังนี้
๑. ต้องศึกษาความเป็นอยู่ของชุมชน อาชีพ ตลอดจนถึง ขนบธรรมเนียมประเพณีของชุมชนที่ปฏิบัติอยู่

๒. ควรสนใจในพิธีการต่าง ๆ ที่ชุมชนมักจะจัดขึ้น ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีความรู้ เพราะบางครั้งจะต้องถูกเชิญไปเป็นประธาน ในพิธีนั้น ๆ ด้วย
๓. ผู้บริหารโรงเรียนจะต้องมีมนุษยสัมพันธ์ดี สามารถเข้ากับชุมชนได้เพื่อร่วมกันพัฒนาโรงเรียนและชุมชน
๔. ต้องเข้าใจปัญหาของชุมชนและความต้องการของท้องถิ่น ที่โรงเรียนตั้งอยู่ ว่าทางชุมชนต้องการอะไรจากโรงเรียน
๕. ควรมีความสัมพันธ์อันดีกับผู้นำของชุมชน เช่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน เจ้าอาวาส นายอำเภอ ตำรวจ เพราะบุคคลเหล่านี้เป็นที่นับถือของชุมชน
๖. ผู้บริหารโรงเรียนต้องเป็นผู้รอบรู้ทุกอย่าง เพื่อเป็นที่ปรึกษาของท้องถิ่น สามารถแนะนำ และแก้ปัญหบางประการได้
๗. ต้องเป็นผู้มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ในการพัฒนาโรงเรียนอยู่เสมอ และในการพัฒนานั้น ควรให้ชุมชนมีโอกาสร่วมเป็นเจ้าของด้วย
๘. ผู้บริหารโรงเรียนควรเป็นผู้มีคุณธรรมสูง เป็นที่เคารพนับถือ และเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ชุมชน และผู้ปกครอง
๙. ต้องมีความเชื่อมั่นในตนเอง มีหลักการและเหตุผลในการทำงาน เป็นผู้เสียสละ

๕. กิจกรรมในการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน

การที่โรงเรียนกับชุมชนจะร่วมมือกันในการสร้างสรรค์ความเจริญให้แก่ชุมชน อาจทำได้โดยวิธีการดังนี้

๑. จัดให้มีกรรมการโรงเรียน โดยเลือกตั้งจากชุมชน
๒. เปิดโอกาสให้ชุมชนใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน เช่น เป็นที่สอนหนังสือแก่ผู้ใหญ่ เป็นที่ประชุม หรือจัดงานประเพณีต่าง ๆ เป็นต้น
๓. จัดหลักสูตรของโรงเรียนให้สัมพันธ์กับชุมชน เพื่อให้ความรู้ของนักเรียนมีความหมายมากขึ้น สามารถนำสิ่งที่เรียนไปใช้ในชีวิตประจำวันได้จริง ๆ ทั้งนี้ต้องใช้อุปกรณ์สื่อมวลชนและแหล่งวิชาต่าง ๆ ในชุมชนให้เป็นประโยชน์ต่อการสอนเท่ากับเป็นการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนในขณะเดียวกัน

๔. จัดกิจกรรมต่าง ๆ ในโรงเรียน ซึ่งจะช่วยให้ชุมชนเข้ามามีบทบาทต่อโรงเรียน เช่น การจัดนิทรรศการต่าง ๆ จัดแสดงละครประจำปี การแข่งขันกีฬานักเรียน ให้บริการแนะแนวอาชีพแก่นักเรียน หรือเป็นศูนย์กลาง ของชุมชนในการจัดกิจกรรมทางสังคม (นาฏเฉลียว สุมาวงศ์ ๒๕๑๗ . ๒๐-๒๓)

สำหรับ เรื่อง เจริญชัย (เรื่อง เจริญชัย ๒๕๒๒ . ๔-๑๐) ได้แบ่งกิจกรรม ที่บริการแก่ชุมชนออกเป็นข้อย่อย ๆ ดังนี้

๑. การให้ความรู้ทั่วไปและอาชีพ มีกิจกรรมเช่น จัดสหกรณ์ร้านค้า จัดตลาดนัด จำหน่ายผลิตภัณฑ์ ผลิตภัณฑ์หรือจัดหา แนะนำแหล่งผลิตปุ๋ย เชื้อเห็ด พันธุ์ปลา
๒. ด้านสุขภาพอนามัย มีการบริการเอกสาร และอุปกรณ์ในการวางแผนครอบครัว จัดบริการน้ำสะอาด บริการยาสามัญประจำบ้าน และการปฐมพยาบาล
๓. ด้านวัฒนธรรม จัดทำประวัติท้องถิ่น บุคคลสำคัญ ปุชนิยมสถาน ประเพณี นิทานและเพลงพื้นเมือง จัดพิพิธภัณฑ์ นิทรรศการ ศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่น จัดดนตรี และการละเล่นพื้นเมืองและศิลปะประจำชาติและจัดบริการอุปกรณ์ในพิธีต่าง ๆ
๔. ด้านนันทนาการ เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ และอุปกรณ์ในการเล่นกีฬา จัดสถานที่พักผ่อน สนามเด็กเล่น และให้ชุมชนใช้สถานที่ของโรงเรียนในการจัดงานต่าง ๆ
๕. ด้านเผยแพร่ข่าวสาร จัดทำป้ายประกาศข่าว ส่งข่าวสารไปยังชุมชนโดยผ่านนักเรียน ทำเอกสาร และจัดประชุมชี้แจง

ในทำนองเดียวกัน สุรัตน์ ศิลปอนันต์ (สุรัตน์ ศิลปอนันต์ ๒๕๑๖ : ๔๔) ได้กล่าวว่าในการบริการงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนนั้น ผู้บริหารโรงเรียนต้องทำกิจกรรม หรือร่วมกิจกรรมทุกอย่างที่จะเป็นประโยชน์ต่อชุมชน ทั้งด้านศาสนา วัฒนธรรม ประเพณี พิธีการ สุขภาพอนามัย การร่าเริง การพักผ่อนหย่อนใจ และการระกวอบอาชีพของประชาชน

๖. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

☞ สุวิษ แก้วเกษ (สุวิษ แก้วเกษ ๒๕๑๔ . ๕๕-๖๑) ได้ทำการศึกษางานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนพบว่า ผู้บริหารมีความเห็นว่า โรงเรียนส่วนใหญ่ได้รับความร่วมมือจากประชาชนพอสมควร มีผู้ปกครองเป็นส่วนน้อยที่มาติดต่อกับทางโรงเรียน เนื่องจากประชาชนทั่วไปมีทัศนคติที่ว่า ผู้ปกครองมีหน้าที่ส่งนักเรียนมาเรียนเท่านั้น ส่วนเรื่องอื่นทางโรงเรียนต้องหาทางดำเนินการเอง ผู้บริหารส่วนใหญ่เห็นควรว่าจะเชิญผู้ปกครองนักเรียนมาประชุมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์ให้ดีขึ้น / ส่วนคณะครูให้ความเห็นว่าโรงเรียนได้รับความร่วมมือจากชุมชนน้อยมาก เนื่องจากผู้ปกครองมีฐานะยากจน มีภาระเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ มีโรงเรียนเป็นส่วนน้อยที่ประชาชนให้ความร่วมมือพอสมควร สำหรับผู้ปกครองนักเรียนเห็นว่า ผู้ปกครองส่วนใหญ่พร้อมจะให้ความร่วมมือกับทางโรงเรียนเสมอ ถ้าโรงเรียนต้องการหรือติดต่อบา โดยทั่วไปแล้วโรงเรียนไม่ได้แจ้งความเคลื่อนไหวใด ๆ ให้ผู้ปกครองทราบ นอกจากได้รับฟังการบอกเล่าจากนักเรียน ดังนั้นผู้ปกครองจึงเสนอให้ทางโรงเรียนจัดให้มีการประชุมระหว่างครูกับผู้ปกครอง เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอนของโรงเรียน ให้นักเรียนได้รับความปลอดภัยในการไปโรงเรียนมากที่สุด

✓ ทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ (ทนงศักดิ์ คุ่มไข่น้ำ ๒๕๑๔ . ๖๔-๖๗) ได้ศึกษากิจกรรมและปัญหาในการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ ผลการวิจัยพบว่าการกิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับต่ำ กิจกรรมการให้ความรู้แก่ประชาชนอยู่ในระดับน้อย ด้านการพัฒนาหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่นมีแนวโน้มว่าการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อย ได้แก่การนำนักเรียนออกไปศึกษาตามแหล่งวิชาในชุมชน การจัดสอนวิชาซึ่งที่จำเป็นในท้องถิ่นแก่นักเรียน การเชิญวิทยากรในชุมชนมาบรรยายให้ความรู้แก่นักเรียน การสำรวจแหล่งทรัพยากรและการนำทรัพยากรที่มีอยู่ในชุมชนมาใช้ประโยชน์ต่อการศึกษาการใช้วิธีสอนโดยนักเรียนได้เรียนด้วยการแก้ปัญหาและปฏิบัติจริง การปรับปรุงห้องสมุดให้บริการด้านหนังสือแก่ประชาชน / กิจกรรมที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับน้อยมากหรือเกือบไม่มีเลย คือ การปรับปรุงโรงฝึกงานของโรงเรียน การจัดหาเครื่องมือ

เครื่องใช้สำหรับให้บริการแก่ประชาชน และการจัดโครงการอาหารกลางวันแก่นักเรียน

ด้านการให้ความรู้และปรับปรุงชุมชน โรงเรียนได้ดำเนินการนำคณะครูและนักเรียนออกไปช่วยพัฒนาชุมชน จัดหนังสือพิมพ์ประจำหมู่บ้าน จัดกิจกรรมที่ส่งเสริมประเพณีและวัฒนธรรมท้องถิ่น ให้ความรู้ทางก้านอนามัย กิจกรรมที่อยู่ในระดับน้อย คือ จัดสอนวิชาสามัญ และวิชาชีพแก่นักศึกษาผู้ใหญ่ขึ้นในโรงเรียน การสอนวิชาชีพที่จำเป็นแก่ประชาชน

การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนมีมาก เกี่ยวกับการเชิญผู้ปกครองหรือประชาชนมาเยี่ยมโรงเรียนหรือชมกิจกรรมต่าง ๆ ที่โรงเรียนจัดขึ้น การรายงานผลการเรียน สุขภาพ และความประพฤตินักเรียนให้ผู้ปกครองทราบ การนำนักเรียนออกไปร่วมงานพิธี โรงเรียนเปิดโอกาสให้ชุมชนใช้สถานที่ ส่วนกิจกรรมที่ปฏิบัติน้อย คือ การทำหนังสือแจ้งนโยบาย และผลงานของโรงเรียนให้แก่ประชาชนทราบ กิจกรรมสำหรับศิษย์เก่ากิจกรรมที่มีน้อยมากได้แก่ การทำเอกสารเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน การทัศนศึกษา

ประจวบ ต่อตระกูล (ประจวบ ต่อตระกูล ๒๔๑๙ - ๔๕) ได้ศึกษาบทบาทการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนพบว่า

๑. บทบาทการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดอ่างทอง ตามทัศนะของครู และประชาชนมีความเห็นว่า ครูใหญ่ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์ค่อนข้างต่ำ

๒. บทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนตามทัศนะของครูแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๕

๓. บทบาทที่เป็นจริงกับบทบาทที่คาดหวังในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนตามทัศนะของประชาชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๑

๔. ครูที่มีวิทยวุฒิ คุณวุฒิ และเพศต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทที่คาดหวังในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

๕. ประชาชนที่มีอายุ อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีทัศนะต่อบทบาทที่คาดหวังในการบริหารงานด้านความสัมพันธ์กับชุมชนของครูใหญ่ไม่แตกต่างกัน

(โครงการสำรวจโรงเรียนมัธยมศึกษาระหว่างกระทรวงศึกษาธิการกับคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัย อัลเบอร์ต้า เอดมอนตัน แคนาดา) (Department of General Education and Faculty of Education University of Alberta, Edmonton, Canada, ๑๔๔๐ : ๑๓๗) ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนพบว่า ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนได้ให้ความสำคัญเรียงลำดับกิจกรรมที่มีความสัมพันธ์กับชุมชน ดังนี้

๑. การใช้อาคารสถานที่
๒. ความร่วมมือประสานงานของโรงเรียนและชุมชน
๓. สมาคมศิษย์เก่า
๔. เงินทุนของโรงเรียน
๕. การศึกษาผู้ใหญ่
๖. คำแนะนำจากชุมชน
๗. สมาคมผู้ปกครองและครู

ส่วนทัศนะของพ่อแม่หรือผู้ปกครองนักเรียน เรียงตามลำดับดังนี้

๑. กิจกรรมประชาสัมพันธ์
๒. การร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน
๓. การประชุมสมาคมผู้ปกครองและครู
๔. การติดต่อสื่อสารโดยตรง
๕. กิจกรรมที่น่าสนใจของนักเรียน

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการ

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๒ ปีการศึกษา ๒๕๒๖ เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๓๐๐ คน ครู-อาจารย์จำนวน ๔,๗๔๔ คน และผู้ปกครองจำนวน ๘๘,๘๖๒ คน

กลุ่มตัวอย่าง

ได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๑๕๐ คน ครู-อาจารย์จำนวน ๒๕๐ คน และผู้ปกครองจำนวน ๔๕๐ คน รวมทั้งสิ้นจำนวน ๘๕๐ คน ได้มาโดยใช้วิธีสุ่มแบบแบ่งชั้น (*Stratified random Sampling*) ซึ่งแบ่งตามขนาดของโรงเรียน ขนาดของกลุ่มตัวอย่างแต่ละประเภท เมื่อเทียบค่าจากตารางขนาดของกลุ่มตัวอย่างมีระดับความเชื่อมั่น ๙๕% ความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ๕% (ลิ้น สายยศ และชังคณา สายยศ ๒๕๒๔ : ๒๘๗) และคำนวณโดยสูตรของ ยามาเน (Yamane ๑๙๗๓ : ๑๐๘๘)

สำนักหอสมุดกลาง มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

สุขุมวิท 23 พระโขนง กรุงเทพฯ 11 โทร. 3921575 3915058

๒๑

ตาราง ๑ แสดงจำนวนผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง จำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน

ขนาด โรงเรียน	ประชากร และกลุ่ม		ผู้บริหาร		ครู		ผู้ปกครอง		รวม
	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	กลุ่ม	ประชากร	ตัวอย่าง	ประชากร	ตัวอย่าง	กลุ่ม
ขนาดเล็ก		๖๔	๓๒	๗๒๒	๓๖	๑๐๕๗๔	๕๔	๑๒๒	
ขนาดกลาง		๑๒๑	๖๐	๒๐๓๒	๑๐๔	๓๒๖๕๖	๑๖๕	๓๒๔	
ขนาดใหญ่		๑๑๕	๕๘	๓๐๐๔	๑๕๐	๔๕๓๒๗	๒๓๑	๔๓๔	
รวม		๓๐๐	๑๕๐	๕๗๕๘	๒๙๐	๘๘๙๖๒	๔๕๐	๘๙๐	

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นแบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหาร
โรงเรียน ด้วยการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัย
สร้างขึ้นเอง แบบสอบถามนี้แบ่งออกเป็น ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นแบบสำรวจเกี่ยวกับสถานภาพส่วนตัวของผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นแบบสอบถามมาตราส่วนประมาณค่า (*Rating scales*)

ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง เกี่ยวกับพฤติกรรมของ
ผู้บริหารโรงเรียน ใน ๕ องค์ประกอบ

153528

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ตอนที่ ๑ ข้อมูลเกี่ยวกับสถานภาพของผู้ตอบ

คำชี้แจง โปรดให้รายละเอียดเกี่ยวกับตัวท่าน โดยทำเครื่องหมาย
ในวงกลม หน้าข้อความตามความเป็นจริง

สำหรับผู้บริหาร

ก. ขณะนี้ท่านมีตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ
- อาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่
- ครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่
- ครูหรืออาจารย์
- ผู้ปกครองหรือบิดามารดาของนักเรียน

ข. ขนาดโรงเรียนของท่าน

- โรงเรียนขนาดใหญ่
- โรงเรียนขนาดกลาง
- โรงเรียนขนาดเล็ก

ตอนที่ ๒ แบบสอบถามพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

คำชี้แจง ในการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ ๒-๖

ขอให้ท่านโปรดอ่านข้อความโดยละเอียด และพิจารณาว่าท่านมีความรู้สึก
ต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละข้อความอย่างไร โปรดเขียนเครื่องหมาย ลงในช่องขวามือ

ตอนที่ ๒ การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐.	จัดให้มีการเผยแพร่ประวัติ ของโรงเรียน			✓		
๐๐.	ส่งเสริมการแข่งขันกีฬา ภายในและภายนอกโรงเรียน		✓			

ตอนที่ ๓ การจัดกิจกรรมร่วมชุมชน

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐.	นำนักเรียนไปร่วมกิจกรรมพิธี ทางศาสนา			✓		
๐๐.	นำนักเรียนไปร่วมพัฒนาชุมชน		✓			

ตอนที่ ๔ การให้บริการและร่วมมือกับชุมชน

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐.	เปิดโอกาสให้ชุมชนมาใช้ อาคารสถานที่ของโรงเรียน			✓		
๐๐.	จัดโรงเรียนเป็นศูนย์กลาง บริการทางด้านวิชาการแก่ ชุมชน		✓			

ตอนที่ ๕ การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐.	ได้รับความร่วมมือจาก สมาคม มูลนิธิ ชมรม ฯลฯ			✓		
๐๐.	ได้รับความร่วมมือจาก หน่วยงานต่าง ๆ ของรัฐ เช่น โรงพยาบาล สถานี ตำรวจ ฯลฯ				✓	

ตอนที่ ๖ การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐.	จัดหาวิทยากรในชุมชน มาให้ความรู้กับนักเรียน			✓		
๐๐.	จัดหาสถานประกอบการ เพื่อส่งนักเรียนไปศึกษา หาความรู้				✓	

เกณฑ์การให้คะแนน

การตรวจให้คะแนน คิดตามน้ำหนักอัตราส่วนจากมากไปหาน้อย

มากที่สุด มีค่าเท่ากับ ๕

มาก มีค่าเท่ากับ ๔

ปานกลาง มีค่าเท่ากับ ๓

น้อย มีค่าเท่ากับ ๒

น้อยที่สุด มีค่าเท่ากับ ๑

ขั้นตอนในการสร้างเครื่องมือ

๑. ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน
ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อนำมาสร้างแบบสอบถาม
โดยยึดแนวตามคู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา (กรมสามัญศึกษา

๒๕๒๓ ๑-๑๓) และคู่มือครูใหม่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่ (กรมสามัญศึกษา ๒๕๒๒ : ๔๖๑-๔๗๔)

๒. นำแบบสอบถามที่สร้างเสร็จแล้วไปให้อาจารย์คณะกรรมการที่ปรึกษาปริญญาโททั้ง ๒ ท่าน และผู้ทรงคุณวุฒิ ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับ พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ช่วยตรวจแก้ไข ปรับปรุง เพื่อให้ได้แบบสอบถามที่มีความเที่ยงตรง

๓. นำแบบสอบถามไปทดลองใช้กับ ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ที่มีใช้กลุ่มตัวอย่างจำนวน ๑๕๐ คน แล้วนำผลการทดลองมาวิเคราะห์หาความเชื่อมั่นโดยวิธีสัมประสิทธิ์อัลฟา (α - Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่น ๐.๘๘

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปขอความอนุเคราะห์จากศึกษาธิการจังหวัดทุกจังหวัดในเขตการศึกษา ๑๒ เพื่อขอความร่วมมือโรงเรียนกลุ่มตัวอย่างนำไปแจกและเก็บแบบสอบถามคืนด้วยตนเอง

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

๑. ค่าสถิติพื้นฐาน

๑.๑ ค่าคะแนนเฉลี่ย

๑.๒ ค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๑.๓ ค่าความแปรปรวน

๒. หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ ใช้สูตร α - Coefficient (ล้วน สายยศและอังคณา สายยศ ๒๕๒๔ . ๑๗๑)

$$O_c = \frac{n}{n-1} \left\{ 1 - \frac{\sum S_1^2}{S_t^2} \right\}$$

เมื่อ	O_c	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของเครื่องมือวัด
	S_1^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนเป็นรายข้อ
	S_t^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของเครื่องมือทั้งฉบับ

๓. การวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทิศทางเดียว (One - Way Analysis of Variance) (ล้วน และ อังคณา สายยศ ๒๕๒๔ : ๑๐๔)

$$F = \frac{MS_b}{MS_w}$$

เมื่อ	F	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	MS_b	แทน	ความแปรปรวน <i>Mean square</i> ระหว่างกลุ่ม
	MS_w	แทน	ความแปรปรวน <i>Mean square</i> ภายในกลุ่ม

เมื่อวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบจำแนกทางเดียวแล้วถ้าพบว่ามีนัยสำคัญทางสถิติจึงทดสอบความแตกต่างระหว่างกลุ่มด้วยวิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* (วิเชียร เกตุสิงห์ ๒๕๒๔ : ๑๐๔-๑๑๒)

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในบทนี้จะได้นำเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูล ๒ ตอน คือ

ตอนที่ ๑ เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตอนที่ ๒ เป็นการนำเสนอเกี่ยวกับการทดสอบสมมติฐาน

สัญลักษณ์ที่ใช้ในการวิจัย

\bar{X}	หมายถึง	ค่าเฉลี่ย
SD	หมายถึง	ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน
SS	หมายถึง	ผลรวม กำลังสอง
MS	หมายถึง	ค่าเฉลี่ยกำลังสอง
df	หมายถึง	ชั้นแห่งความอิสระ
F	หมายถึง	ค่าอำนาจจำแนก

เกณฑ์ในการพิจารณาพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสร้างควมสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนนั้น ในการวิจัยได้อาศัยเกณฑ์ ซึ่ง เบสท์ (Best ๑๙๗๐ : ๒๐๔-๒๐๘) ตั้งไว้ดังนี้

คะแนนเฉลี่ย	๑.๐๐ - ๑.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด
	๑.๕๑ - ๒.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
	๒.๕๑ - ๓.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
	๓.๕๑ - ๔.๕๐	หมายถึง	ปฏิบัติมาก
	๔.๕๑ - ๕.๐๐	หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด

จากการศึกษาโดยใช้กลุ่มตัวอย่าง ซึ่งได้แก่ผู้บริหารโรงเรียนจำนวน ๑๕๐ คน ครู-อาจารย์จำนวน ๒๕๐ คน และผู้ปกครองจำนวน ๔๕๐ คน รวมทั้งสิ้น ๘๕๐ คน เมื่อได้ทำการรวบรวมข้อมูล โดยอาศัยแบบสอบถามเป็นเครื่องมือ ปรากฏว่าได้รับคืนมา จำนวนทั้งสิ้น ๗๓๘ คน เป็นผู้บริหาร ๑๐๓ คน ครู-อาจารย์ ๒๔๗ คน และผู้ปกครอง ๓๘๘ คน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

ตาราง ๒ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างที่รวบรวมได้

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน(คน)		ร้อยละ	หมายเหตุ
	เป้าหมาย	รวบรวมได้		
๑. ผู้บริหารโรงเรียน	๑๕๐	๑๐๓	๖๘.๖๗	
๒. ครู-อาจารย์	๒๕๐	๒๔๗	๙๘.๘๐	
๓. ผู้ปกครอง	๔๕๐	๓๘๘	๘๖.๒๒	
รวม	๘๕๐	๗๓๘		

การวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้ตอบ

ตาราง ๓ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างจำแนกตามสถานภาพ

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
ผู้บริหารโรงเรียน	๑๐๓	๑๓.๙๖
ครู-อาจารย์	๒๔๗	๓๓.๔๗
ผู้ปกครอง	๓๔๘	๔๖.๕๗
รวม	๗๐๐	๑๐๐.๐๐

จากกลุ่มตัวอย่างที่รวบรวมมาเพื่อใช้ในการวิจัยนี้จำแนกตามสถานภาพ เป็นผู้บริหารจำนวน ๑๐๓ คน หรือร้อยละ ๑๓.๙๖ เป็นครู-อาจารย์จำนวน ๒๔๗ คน หรือร้อยละ ๓๓.๔๗ และเป็นผู้ปกครองจำนวน ๓๔๘ คน หรือร้อยละ ๔๖.๕๗

ตาราง ๔ จำนวนและร้อยละของกลุ่มตัวอย่างของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาด
โรงเรียนที่กินขนาดแตกต่างกัน

กลุ่มตัวอย่าง	จำนวน (คน)	ร้อยละ
โรงเรียนขนาดเล็ก	๑๑๘	๑๕.๕๔
โรงเรียนขนาดกลาง	๒๗๓	๓๖.๕๔
โรงเรียนขนาดใหญ่	๓๘๗	๕๗.๐๒
รวม	๗๗๘	๑๐๐.๐๐

กลุ่มตัวอย่างครู-อาจารย์ทั้งหมดจำนวน ๗๗๘ คน เมื่อจำแนกตามขนาดของโรงเรียนแล้วพบว่าอยู่ในโรงเรียนขนาดเล็กจำนวน ๑๑๘ คน โรงเรียนขนาดกลางจำนวน ๒๗๓ คน และโรงเรียนขนาดใหญ่จำนวน ๓๘๗ คน หรือร้อยละ ๑๕.๕๔, ๓๖.๕๔ และ ๕๗.๐๒ ตามลำดับ

เมื่อนำคะแนนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในแต่ละองค์ประกอบแยกตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง มาหาค่าเฉลี่ยเพื่อศึกษาถึงพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนปรากฏผลตามตารางที่ ๕

ตาราง ๕ คะแนนเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ใน ๕ องค์ประกอบ ตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียน
ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

องค์ประกอบการสร้างความสัมพันธ์	ผู้บริหาร		ครู		ผู้ปกครอง	
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD
๑. การสร้างและรักษาเกียรติประวัติ ของโรงเรียน	๓.๘๔	๐.๗๐	๓.๓๗	๑.๐๘	๓.๒๗	๑.๐๔
๒. การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน	๓.๗๓	๐.๗๗	๓.๒๔	๐.๙๑	๓.๐๔	๑.๐๒
๓. การให้บริการและความร่วมมือกับ ชุมชน	๓.๖๔	๐.๙๘	๓.๑๒	๐.๙๖	๒.๘๘	๑.๐๕
๔. การประสานงานกับหน่วยงาน ในชุมชน	๓.๕๗	๐.๘๗	๓.๑๐	๑.๐๒	๒.๘๑	๑.๐๓
๕. การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิด ประโยชน์	๓.๖๘	๑.๑๓	๓.๒๕	๐.๙๓	๓.๐๘	๐.๙๔
คะแนนเฉลี่ยรวม	๓.๖๘	-	๓.๒๑	-	๓.๐๕	-

จากตาราง ๕ แสดงว่า พฤติกรรมด้านการสร้างสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน ในแต่ละองค์ประกอบ ตามทัศนะผู้บริหารโรงเรียน อยู่ในเกณฑ์
มาก ส่วนทัศนะของครู-อาจารย์ และผู้ปกครองอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

ตอนที่ ๒ การทดสอบสมมุติฐาน

ในการทดสอบสมมุติฐานนี้จะได้แบ่งการวิเคราะห์ออกเป็น ๔ ตอน คือ

๑. เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ในองค์ประกอบต่อไปนี้

๑.๑ การสร้างเกียรติประวัติของโรงเรียน

วัดได้จากแบบสอบถามข้อที่ ๑ ถึง ๒๐

๑.๒ การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน

วัดได้จากแบบสอบถามข้อที่ ๒๑ ถึง ๓๔

๑.๓ การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน

วัดได้จากแบบสอบถามข้อ ๔๐ ถึง ๔๖

๑.๔ การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน

วัดได้จากแบบสอบถามข้อที่ ๕๗ ถึง ๖๗

๑.๕ การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์

วัดได้จากแบบสอบถามข้อที่ ๖๘ ถึง ๘๐

๑.๖ การพิจารณารวมทั้ง ๕ องค์ประกอบข้างต้น

๒. เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในองค์ประกอบต่าง ๆ ข้อ ๑.๑-๑.๖

๓. เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของครู-อาจารย์ ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในองค์ประกอบต่าง ๆ ข้อ ๑.๑-๑.๖

๔. เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้ปกครอง ในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน ในองค์ประกอบต่าง ๆ ข้อ ๑.๑-๑.๖

เมื่อทำการวิเคราะห์แล้วพบว่ามีความสำคัญทางสถิติในองค์ประกอบใดองค์ประกอบหนึ่ง จะทำการทดสอบความแตกต่างระหว่างคู่ด้วยวิธี *S - Method* ของ *Scheffe'*

๑. เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการโรงเรียน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ตาราง ๖ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมกรรมการโรงเรียน ในองค์ประกอบ

เกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๐๕๘๒.๘๗๔	๕๒๙๑.๔๓๘	๒	๒๑.๘๒๘**
Within Groups	๑๗๘๖๖๗.๘๕๘	๒๔๒.๔๐๘	๗๓๕	
Total	๑๘๘๗๕๐.๓๗๕	-	๗๓๗	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๗๓๕) = ๔.๖๐$

จากตาราง ๖ แสดงว่าพฤติกรรมกรรมการโรงเรียน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเพื่อหาคู่ที่มีทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* ปรากฏผลดังตาราง ๖

ตาราง ๗ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ ระหว่างพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน

ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์และผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_1 ๖๔.๔๕๑	\bar{X}_2 ๖๗.๔๒๒	\bar{X}_3 ๗๖.๘๔๔
ผู้ปกครอง	\bar{X}_1	-	๒.๐๗๑	๑๑.๓๙๓**
ครู	(\bar{X}_2)	-	-	๔.๓๒๓**
ผู้บริหาร	(\bar{X}_3)	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๗ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน
กับผู้ปกครอง มีทัศนะต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการ
สร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๘ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนเกี่ยวกับการ
จัดกิจกรรมร่วมชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๒๑๒๓.๑๐๗	๖๐๖๑.๕๕๑	๒	๒๔.๓๑๖**
Within Groups	๑๘๓๒๑๔.๓๐๑	๒๔๔.๒๗๘	๗๓๔	
Total	๑๙๕๓๔๗.๔๐๘	-	๗๓๖	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

$F_{.๐๑}(๒, ๗๓๔)$

= ๔.๖๐

จากตาราง ๔ พบว่าพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเพื่อหาผู้ที่มีทัศนะแตกต่างกันใช้วิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* ปรากฏผลดังตาราง ๔

ตาราง ๔ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ที่มีต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_1 ๕๗.๙๓๑	\bar{X}_2 ๖๑.๖๒๔	\bar{X}_3 ๗๐.๘๔๕
ครู	(\bar{X}_1)	-	๓.๖๙๔	๑๒.๙๑๔**
ผู้ปกครอง	(\bar{X}_2)	-	-	๘.๒๑๖**
ผู้บริหาร	(\bar{X}_3)	-	-	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๔ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครอง มีทัศนะต่อพฤติกรรมโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๑๐ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๔๓๗๑.๑๖๔	๔๖๖๔.๕๙๔	๒	๑๖.๑๑๒**
Within Groups	๑๘๐๑๔๔.๐๑๖	๒๕๘.๖๙๙	๗๓๔	
Total	๑๘๔๕๑๕.๑๘๐	-	๗๓๖	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๗๓๔) = ๔.๖๐$

จากตาราง ๑๐ แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง
มีทัศนะต่อพฤติกรรม ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน
แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ม การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาว่าที่มีทัศนะแตกต่างกัน
ใช้วิธี *S - - Method* ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๑๐

ตาราง ๑๑ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร
โรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียน และผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_1	\bar{X}_2	\bar{X}_t
		๕๐.๗๖๑	๕๓.๐๕๔	๖๒.๐๐๐
ครู	(\bar{X}_1)	-	๒.๒๙๓	๑๑.๒๓๙**
ผู้ปกครอง	(\bar{X}_2)	-	-	๘.๙๕๖**
ผู้บริหาร	(\bar{X}_t)	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๑ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียน
กับผู้ปกครอง มีทัศนะต่อพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือ
กับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๑๒ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงาน
กับหน่วยงานในชุมชนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๓๘๙๗.๑๕๘	๑๙๔๘.๕๗๘	๒	๑๕.๕๒๕**
Within Groups	๙๒๒๕๖.๓๒๔	๑๒๕.๕๑๘	๗๓๕	
Total	๙๖๑๕๓.๔๘๘	-	๗๓๗	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๗๓๕) = ๕.๖๐$

จากตาราง ๑๒ แสดงว่าพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากการทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาตัวที่มีทัศนะแตกต่างกัน
ใช้วิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๑๓

ตาราง ๑๓ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนใน
องค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนตามทัศนะของผู้บริหาร
โรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_1 ๓๒.๐๕๗	\bar{X}_2 ๓๔.๑๖๘	\bar{X}_3 ๓๔.๓๗๘
ครู	(\bar{X}_1)	-	๒.๑๑๑	๗.๓๒๒**
ผู้ปกครอง	(\bar{X}_2)	-	-	๕.๒๑๑**
ผู้บริหาร	(\bar{X}_3)	-	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๓ พบว่าพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการ
การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์
ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดย
ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะว่าได้ปฏิบัติอยู่ในเกณฑ์มากกว่าทัศนะของครู-อาจารย์และ
ผู้ปกครอง สำหรับทัศนะระหว่างผู้ปกครองกับครู-อาจารย์แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญ
ทางสถิติ

ตาราง ๑๔ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำ
 ทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และ
 ผู้ปกครอง

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๕๐๘๙.๘๒๗	๒๕๔๔.๙๑๓	๒	๑๔.๖๔๓**
Within Groups	๑๒๗๗๔๔.๒๒๗	๑๗๓.๘๐๒	๗๓๔	
Total	๑๓๒๘๓๔.๐๐๔	-	๗๓๖	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๗๓๔) = ๔.๖๐$

จากตาราง ๑๔ แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง
 มีทัศนคติต่อพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาผู้ที่ทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี
S - Method ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๑๕

ตาราง ๑๔ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน
ในองค์ประกอบการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

ค่าเฉลี่ย		\bar{X}_1	\bar{X}_2	\bar{X}_3
		๔๐.๑๐๑	๔๒.๒๕๒	๔๗.๔๗๑
ผู้ปกครอง	(\bar{X}_1)	-	-	๗.๘๗๐**
ครู	(\bar{X}_2)	-	-	๔.๖๗๔**
ผู้บริหาร	(\bar{X}_3)	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๔ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ ผู้บริหาร
โรงเรียนกับผู้ปกครอง มีทัศนะต่อพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากร
ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑
ส่วนทัศนะระหว่างผู้ปกครองกับครู-อาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

ตาราง ๑๖ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน
ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๗๔๔๔๐.๕๑๗	๘๗๔๒๐.๒๕๐	๒	๒๑.๑๐๓**
Within Groups	๓๐๔๔๘๐๒.๘๖๑	๔๑๔๒.๕๘๖	๗๓๕	
Total	๓๒๑๙๒๐๒.๘๑๘	-	๗๓๗	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๗๓๕) = ๔.๖๐$

จากตาราง ๑๖ แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง มีทัศนคติต่อพฤติกรรมในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาคู่ที่มีทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๑๖

ตาราง ๑๗ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

กลุ่มตัวอย่าง	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_0	\bar{X}_1	\bar{X}_2
		๒๕๐.๕๖๓	๒๕๔.๔๐๒	๒๕๗.๐๓๔
ครู	(\bar{X}_0)	-	๓.๘๓๔	๕๖.๕๗๖**
ผู้ปกครอง	(\bar{X}_1)	-	-	๕๒.๖๓๗**
ผู้บริหาร	(\bar{X}_2)	-	-	-

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๗ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ ผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครองมีทัศนคติต่อพฤติกรรมด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของผู้บริหารโรงเรียน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ โดยผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน อยู่ในเกณฑ์มากกว่าทัศนะของครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง สำหรับทัศนะระหว่างผู้ปกครองกับครู-อาจารย์ แตกต่างกันอย่างไม่มีความนัยสำคัญทางสถิติ

๒. เปรียบเทียบความแปรปรวนของทัศนะผู้บริหารในโรงเรียนขนาดต่างกัน ที่มีต่อพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา

ตาราง ๑๘ เปรียบเทียบความแปรปรวนทัศนะต่อพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๓๒๘๘.๑๖๖	๑๖๔๔.๐๘๓	๒	๑๑.๘๖๘
Within Groups	๑๓๘๕๓.๒๘๘	๑๓๘.๕๓๓	๑๐๐	
Total	๑๗๑๔๑.๔๕๓	-	๑๐๒	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๑๐๐) = ๔.๗๘$

จากตาราง ๑๘ แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนะต่อพฤติกรรมการในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเพื่อหาว่าทัศนะแตกต่างกันใช้วิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๑๘

ตาราง ๑๔ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน
ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน) ตามทัศนะ
ของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}_๑$ ๖๖.๔๗๑	$\bar{X}_๒$ ๗๖.๘๗๒	$\bar{X}_๓$ ๘๑.๘๓๗
เล็ก	$(\bar{X}_๑)$	-	๑๐.๓๐๑	๑๕.๒๖๖**
ใหญ่	$(\bar{X}_๒)$	-	-	๔.๕๖๕
กลาง	$(\bar{X}_๓)$	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๑๔ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดเล็ก ผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่กับผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางมีทัศนะแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๒๐ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรม
ร่วมกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาด
โรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๒๗๕๔.๒๑๐๑	๑๓๗๗.๑๐๕	๒	๑๑.๑๐๔**
Within Groups	๑๒๔๑๘.๒๕๗๓	๑๒๔.๑๘๓	๑๐๐	
Total	๑๕๑๗๒.๔๖๕	-	๑๐๒	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๑๐๐) = ๔.๗๔$

จากตาราง ๒๐ แสดงว่าผู้บริหารในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนคติในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเพื่อหาว่าทัศนคติที่แตกต่างกันใช้วิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* บ่งชี้ผลตามตารางที่ ๒๑

ตาราง ๒๑ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}_๑$ ๖๒.๐๐๐	$\bar{X}_๒$ ๗๐.๐๕๑	$\bar{X}_๓$ ๗๕.๘๘๔
เล็ก	$(\bar{X}_๑)$	-	๘.๐๕๑	๑๓.๘๘๔**
ใหญ่	$(\bar{X}_๒)$	-	-	๕.๘๓๓
กลาง	$(\bar{X}_๓)$	-	-	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๑ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนคติต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๒๒ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการ
และความร่วมมือกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๕๕๗.๐๕๕	๗๗๘.๕๒๗	๒	๗.๑๕๗**
Within Groups	๑๐๘๙๒.๘๘๖	๑๐๘.๙๒๘	๑๐๐	
Total	๑๒๔๕๙.๙๔๑	-	๑๐๒	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๑๐๐) = ๔.๗๕$

จากตาราง ๒๒ แสดงว่าผู้บริหารในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อ
พฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาคู่ที่มีทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี
S - Method ของ *Scheffe'* ปรากฏผลดังตาราง ๒๓

ตาราง ๒๓ ทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน

ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_0 ๕๕.๑๕๓	$\bar{X}_๒$ ๖๑.๖๕๒	$\bar{X}_๓$ ๖๕.๖๒๘
เล็ก	$(\bar{X}_๑)$	-	๖.๕๔๔	๑๐.๔๘๕**
ใหญ่	$(\bar{X}_๒)$	-	-	๓.๔๓๖**
กลาง	$(\bar{X}_๓)$	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๓ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่ มีทัศนะเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๒๔ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๕๘๖.๑๕๔	๔๘๓.๐๔๗	๒	๕.๗๕๕ **
Within Groups	๕๐๖๐.๐๖๑	๕๐.๖๐๑	๑๐๐	
Total	๖๐๕๖.๒๑๕	-	๑๐๒	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๑๐๐) = ๔.๗๕$

จากตาราง ๒๔ แสดงว่าผู้บริหารในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรม
 ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานกับหน่วยงานในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาคู่ที่มีทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี
S - Method ของ *Scheffe'* ปรากฏผลดังตาราง ๒๕

ตาราง ๒๕ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน
 ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน ตามทัศนคติของผู้บริหาร
 โรงเรียนจำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	$> \bar{X}_1$ ๓๔.๘๕๒	\bar{X}_2 ๓๘.๐๐๐	\bar{X}_3 ๔๒.๗๘๑
เล็ก	(\bar{X}_1)	-	๓.๐๔๘	๗.๘๓๘**
ใหญ่	(\bar{X}_2)	-	-	๔.๗๘๑
กลาง	(\bar{X}_3)	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๕ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
 มีทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้บริหารในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน
 แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๒๖ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ของผู้บริหาร ตามทัศนะของ
ผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๔๗๑.๐๐๒	๗๓๕.๕๐๑	๒	๖.๑๔๔**
Within Groups	๑๑๘๗๑.๘๖๑	๑๑๘.๗๑๗	๑๐๐	
Total	๑๓๔๔๒.๘๖๓	-	๑๐๒	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๑๐๐) = ๔.๗๔$

จากตาราง ๒๖ แสดงว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนะต่อพฤติกรรม
ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์นั้นแตกต่างกันอย่าง
มีนัยสำคัญทางสถิติ

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาผู้ที่มีทัศนะแตกต่างกันใช้วิธี
S - Method ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๒๗

ตาราง ๒๗ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน
 ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตามทัศนะของ
 ผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดโรงเรียน

		ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}_๑$	$\bar{X}_๒$	$\bar{X}_๓$
			๔๑.๐๔๘	๔๘.๐๗๗	๕๑.๒๕๖
ขนาดโรงเรียน					
เล็ก	$(\bar{X}_๑)$	-	๗.๐๒๘	๑๐.๒๐๘**	
ใหญ่	$(\bar{X}_๒)$	-	-	๓.๑๗๘**	
กลาง	$(\bar{X}_๓)$	-	-	-	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๗ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็ก
 ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดใหญ่มีทัศนะเกี่ยวกับการนำทรัพยากร
 ในชุมชนมาใช้ให้เป็นประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๒๘ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในด้านการสร้างความ
 สัมพันธระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาด
 ของโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๔๗๒๘๔.๔๒๔	๒๓๖๔๒.๒๑๑	๒	๑๐.๔๗๒**
Within Groups	๒๑๕๔๗๕.๘๘๕	๒๑๕๔.๗๘๕	๑๐๐	
Total	๒๖๒๗๖๐.๓๐๙	-	๑๐๒	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๑๐๐) = ๔.๗๕$

จากตาราง ๒๔ แสดงว่าผู้บริหารในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรม
ในด้านสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .๐๑

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยเพื่อหาจุดที่มีทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี
S - Method ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๒๔

ตาราง ๒๔ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน
ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}_๑$ ๒๔๘.๗๑๘	$\bar{X}_๒$ ๒๘๔.๖๘๒	$\bar{X}_๓$ ๓๑๗.๓๘๕
เล็ก	$(\bar{X}_๑)$	-	๓๕.๙๗๘	๕๗.๖๘๑**
ใหญ่	$(\bar{X}_๒)$	-	-	๒๒.๗๐๓
กลาง	$(\bar{X}_๓)$	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๒๔ พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับผู้บริหารโรงเรียน
ขนาดเล็ก มีทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่าง
กันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

๓. เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนคติของครู-อาจารย์ในโรงเรียนขนาดต่างกันที่มีต่อพฤติกรรมในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียน

ตาราง ๓๐ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนคติของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๔๓๘๖.๗๑๘	๒๑๙๓.๓๖๐	๒	๑๐.๕๗๗**
Within Groups	๕๖๕๘๖.๕๑๗	๒๐๗.๓๖๓	๒๔๔	
Total	๕๕๙๗๓.๒๓๕	-	๒๔๖	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๒๔๔) = ๕.๖๐$

จากตาราง ๓๐ แสดงว่าครู-อาจารย์ขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียนต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาว่าทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี S - Method ของ Scheffe' ปรากฏผลตามตาราง ๓๐

ตาราง ๓๑ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร
โรงเรียน ในองค์ประกอบการสร้างและรักษาเกียรติ ประสิทธิภาพของโรงเรียน ตามทัศนะ
ของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_1 ๖๑.๘๐๓	\bar{X}_2 ๖๗.๗๕๐	\bar{X}_3 ๗๑.๓๕๖
เล็ก	(\bar{X}_1)	-	๕.๘๔๗	๕.๕๕๓ **
ใหญ่	(\bar{X}_2)	-	-	๓.๖๐๖
กลาง	(\bar{X}_3)	-	-	-

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

จากตาราง ๓๑ พบว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดกลางกับครู-อาจารย์โรงเรียน
ขนาดเล็ก มีทัศนะเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติ ประสิทธิภาพของโรงเรียน แตกต่างกัน
อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑

ตาราง ๓๒ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการ
การจัดกิจกรรมร่วมชุมชน ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๘๐๐.๕๗๖	๔๕๐.๒๗๖	๒	๑.๗๗๓
Within Groups	๖๑๘๖๘.๘๘๑	๒๕๓.๘๗๑	๒๔๔	
Total	๖๒๖๖๙.๔๕๗	-	๒๔๖	

จากตาราง ๓๒ แสดงว่าครู-อาจารย์ในโรงเรียนต่างขนาดกันมีทัศนะเกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมร่วมชุมชนไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๓๓ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๘๓๐.๔๖๖	๙๑๕.๒๓๓	๒	๓.๗๒๕*
Within Groups	๖๓๒๓๐.๐๕๙	๒๕๙.๑๓๙	๒๔๔	
Total	๖๕๐๖๐.๕๒๕	-	๒๔๖	

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕ $F_{.๐๕}(๒, ๒๔๔) = ๒.๙๙$

จากตาราง ๓๓ แสดงว่าครูในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนะต่อพฤติกรรมใน
องค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาว่าที่มีทัศนะแตกต่างกันใช้วิธี
S - Method ของ Scheffe' ปรากฏผลตามตาราง ๓๔

ตาราง ๓๔ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมของผู้บริหาร
โรงเรียน ในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน ตาม
ทัศนะของครู-อาจารย์จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ขนาดโรงเรียน	ค่าเฉลี่ย	$\bar{X}_๑$ ๔๗.๘๐๓	$\bar{X}_๒$ ๔๘.๖๐๔	$\bar{X}_๓$ ๔๓.๖๗๐
กลาง	$(\bar{X}_๑)$	-	๐.๘๐๑*	๔.๘๖๗
เล็ก	$(\bar{X}_๒)$	-	-	๕.๐๖๖
ใหญ่	$(\bar{X}_๓)$	-	-	-

*มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๓๔ พบว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดกลางกับครู-อาจารย์
โรงเรียนขนาดเล็กมีทัศนะต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับ
การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๓๕ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตาม
ขนาดของโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๒๕๔.๑๕๒	๑๒๗.๘๒๖	๒	๑.๑๘๘
Within Groups	๒๖๑๓๗.๓๕๖	๑๐๖.๗๑๖	๒๕๔	๐
Total	๒๖๒๙๒.๕๐๘	-	๒๕๖	

จากตาราง ๓๕ พบว่าครู-อาจารย์ที่ทำการสอนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติเกี่ยวกับพฤติกรรมในด้านการทำงานกับหน่วยงานในชุมชนไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๓๖ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในด้านการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๓๔๗.๔๕๔	๖๗๓.๗๒๗	๒	๔.๗๐๒ ^{†*}
Within Groups	๓๔๔๕๖.๒๖๖	๑๔๓.๓๐๐	๒๔๔	
Total	๓๖๓๑๒.๗๒๓	-	๒๔๖	

**มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๑ $F_{.๐๑}(๒, ๒๔๔) = ๔.๖๐$

จากตาราง ๓๖ พบว่าครู-อาจารย์ในโรงเรียนต่างขนาดกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาว่าทัศนคติแตกต่างกัน ใช้วิธี S - Method ของ Scheffe' ปรากฏผลตามตาราง ๓๗

ตาราง ๓๗ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน
ในองค์ประกอบเกี่ยวกับ การนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตามทัศนะ
ของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

	ค่าเฉลี่ย	\bar{X}_1 ๓๘.๐๗๔	\bar{X}_2 ๔๒.๖๔๖	\bar{X}_3 ๔๔.๓๕๖
ขนาดโรงเรียน				
กลาง	(\bar{X}_1)	-	๓.๕๗๒*	๕.๒๘๒
เล็ก	(\bar{X}_2)	-	-	๑.๗๑๐
ใหญ่	(\bar{X}_3)	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

จากตาราง ๓๗ พบว่าครูโรงเรียนขนาดเล็กครูโรงเรียนขนาดกลาง
มีทัศนะเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .๐๕

ตาราง ๓๘ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในด้านการสร้าง
ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๓๔๘๘๓.๔๔๖	๑๗๔๔๑.๗๒๓	๒	๔.๘๕๕**
Within Groups	๘๕๕๕๓๓.๔๓๘	๓๘๑๖.๑๒๑	๒๔๔	
Total	๘๙๐๔๑๖.๘๗๕	-	๒๔๖	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ $F_{.๐๕}(๒, ๒๔๔) = ๒.๙๔$

จากตาราง ๓๘ พบว่าครู-อาจารย์ในโรงเรียนที่ขนาดต่างกันมีทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน แตกต่างกัน

การทดสอบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย เพื่อหาว่าทัศนคติแตกต่างกันใช้วิธี *S - Method* ของ *Scheffe'* ปรากฏผลตามตาราง ๓๘

ตาราง ๓๘ ทดสอบความแตกต่างเป็นรายคู่ระหว่างค่าเฉลี่ยพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน

ค่าเฉลี่ย		$\bar{X}_๑$	$\bar{X}_๒$	$\bar{X}_๓$
		๒๓๔.๙๓๘	๒๔๖.๐๘๓	๒๖๘.๔๒๔
ขนาดโรงเรียน				
กลาง	$(\bar{X}_๑)$	-	๑๐.๑๔๕*	๒๖.๔๘๖
เล็ก	$(\bar{X}_๒)$	-	-	๑๖.๓๔๑
ใหญ่	$(\bar{X}_๓)$	-	-	-

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

จากตาราง ๓๘ ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กกับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดกลาง มีทัศนคติเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๔. เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ตามทัศนคติของผู้ปกครองในโรงเรียนขนาดต่างกัน ที่มีต่อพฤติกรรมในด้าน การสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

ตาราง ๔๐ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน ตามทัศนคติผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๗๘๒.๖๔๔	๘๙๑.๓๒๒	๒	๒.๓๑๐
Within Groups	๑๐๘๒๔๕.๐๑๘	๓๘๘.๐๑๘	๓๘๕	
Total	๑๐๖๐๒๗.๖๖๒	-	๓๘๗	

จากตาราง ๔๐ แสดงว่าผู้ปกครองในโรงเรียนขนาดต่างกันมีทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียนไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๔๑ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชน ตามทัศนะผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๑๗๔.๔๘๐	๕๘๗.๒๔๐	๒	๒.๑๗๔
Within Groups	๑๐๔๐๐๓.๓๔๘	๒๗๐.๑๓๘	๓๘๕	
Total	๑๐๕๑๗๗.๘๒๘	-	๓๘๗	

จากตาราง ๔๑ แสดงว่าผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน
มีทัศนะต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมชุมชน
ไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๔๒ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน ตามทัศนะของผู้ปกครอง จำแนก
ตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๒๗๖.๔๒๐	๖๓๘.๒๑๐	๒	๒.๒๐๘
Within Groups	๑๑๑๒๖๒.๕๓๑	๒๘๘.๘๘๓	๓๘๕	
Total	๑๑๒๕๓๘.๙๕๑	-	๓๘๗	

จากตาราง ๔๒ พบว่าผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนะ
ต่อพฤติกรรมในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๔๓ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนตามทัศนคติของผู้ปกครอง จำแนกตาม
ขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๕๕๐.๗๐๗	๒๗๕.๓๕๓	๒	๑.๗๘๖
Within Groups	๕๙๓๖๖.๘๕๖	๑๕๕.๑๘๙	๓๘๕	
Total	๕๙๙๑๗.๕๖๓	-	๓๘๗	

จากตาราง ๔๓ พบว่าผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อ
พฤติกรรม ของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ เกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงาน
ในชุมชนนั้นไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๔๔ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการนำทรัพยากร ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์ ตามทัศนคติของผู้ปกครอง
จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๑๑๕๒.๕๙๔	๕๗๖.๒๙๗	๒	๒.๘๘๘
Within Groups	๗๖๘๓๗.๙๐๖	๑๙๙.๕๗๘	๓๘๕	
Total	๗๗๙๙๐.๕๐๐	-	๓๘๗	

จากตาราง ๔๔ พบว่าผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชน มาใช้ให้เกิดประโยชน์ ไม่แตกต่างกัน

ตาราง ๔๕ เปรียบเทียบความแปรปรวนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนคติของผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน

Source	SS	MS	df	F
Between Groups	๒๘๐๓๐.๒๕๖	๑๔๐๑๕.๑๕๒	๒	๒.๐๕๔
Within Groups	๑๗๖๓๖๖๑.๕๖๓	๖๘๐๖.๗๖๓	๓๘๕	
Total	๑๗๙๑๖๙๑.๐๐๐	-	๓๘๗	

จากตาราง ๔๕ พบว่าผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนขนาดต่างกัน มีทัศนคติต่อพฤติกรรมในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ไม่แตกต่างกัน

บทที่ ๕

สรุปอภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

วัตถุประสงค์ในการวิจัย

๑. เพื่อศึกษาพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ในโรงเรียนขนาดต่างกัน

๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ในโรงเรียนขนาดต่างกัน

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้ใช้แบบสอบถามทัศนะของกลุ่มตัวอย่างที่มีต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูล โดยศึกษาจากผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง ในโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดกรมสามัญศึกษา เขตการศึกษา ๑๒ การเลือกกลุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (*Stratified Random sampling*)

การวิเคราะห์ข้อมูล

การคำนวณค่าสถิติต่าง ๆ ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์ แบบ *Statistical Package for the Social Science (SPSS)* ดังนี้

๑. หาข้อมูลส่วนตัวของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามตัวแปร คือ ผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง โดยแบ่งตามขนาดของโรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็ก

๒. หาค่าสถิติพื้นฐาน คือ คะแนนเฉลี่ย ค่าความแปรปรวน และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน

๓. หาคะแนนเฉลี่ยของแบบสอบถามเป็นรายด้าน แล้วนำคะแนนเฉลี่ยที่ได้ไปเปรียบเทียบกับคะแนนเฉลี่ยตามเกณฑ์ของ เบสท์ ที่กำหนดไว้เพื่อศึกษาระดับพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๔. ทดสอบสมมุติฐาน โดยการวิเคราะห์ความแปรปรวนคะแนนพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนแต่ละองค์ประกอบ และคำนวณโดยใช้ $F - test$ เมื่อพบความแตกต่างใช้ $S - Method$ ของ *Scheffe'* ทดสอบเป็นรายคู่

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

จากการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏผลดังนี้

๑. ค่าเฉลี่ยคะแนนพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบแต่ละองค์ประกอบ ปรากฏว่ากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน การให้บริหารและความร่วมมือกับชุมชน การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์ อยู่ในเกณฑ์มาก สำหรับครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง มีทัศนคติต่อพฤติกรรมทั้ง ๕ องค์ประกอบ อยู่ในเกณฑ์ปานกลาง

๒. พฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียน ในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน ครู-อาจารย์ และผู้ปกครอง พบว่ามีทัศนคติที่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๑๖- ๑๗) เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบพบว่า

๒.๑ องค์ประกอบการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ มีทัศนคติแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๖-๗)

๒.๒ องค์ประกอบการจัดกิจกรรมร่วมชุมชน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครอง ผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ และผู้ปกครองกับครู-อาจารย์ มีทัศนคติ

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๘-๘)

๒.๓ องค์ประกอบการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๑๐-๑๑)

๒.๔ องค์ประกอบการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครอง และผู้บริหารโรงเรียนกับครู-อาจารย์ มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๑๒-๑๓)

๓. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียน จำแนกตามขนาดของโรงเรียน พบว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่มีทัศนคติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๘-๒๔) เมื่อวิเคราะห์ในแต่ละองค์ประกอบแล้วพบว่า

๓.๑ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก และผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดใหญ่ มีทัศนคติในองค์ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๑๔-๑๕)

๓.๒ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีทัศนคติในองค์ประกอบเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๒๐-๒๑)

๓.๓ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีทัศนคติในองค์ประกอบเกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๒๒-๒๓)

๓.๔ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีทัศนคติในองค์ประกอบเกี่ยวกับการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๒๔-๒๕)

๓.๕ ผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีทัศนะในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทาง
สถิติที่ระดับ .๐๐ (ตาราง ๒๖-๒๗)

๔. การวิเคราะห์ทัศนคติการบริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของครู-อาจารย์ จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าครู-
อาจารย์ในโรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๓๗-๓๘) แต่เมื่อพิจารณารายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบแล้วพบว่า

๔.๑ ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดใหญ่กับขนาดกลาง มีทัศนะในองค์
ประกอบเกี่ยวกับการสร้างและรักษาเกียรติประวัติแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
ที่ระดับ .๐๑ (ตาราง ๓๐-๓๑)

๔.๒ ครู-อาจารย์โรงเรียนต่างขนาดกัน มีทัศนะในองค์ประกอบเกี่ยวกับ
การจัดกิจกรรมร่วมกับชุมชน (ตาราง ๓๒-๓๓) และการประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน
(ตาราง ๓๕-๓๖) ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

๔.๓ ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดกลางกับขนาดเล็ก มีทัศนะในองค์ประกอบ
เกี่ยวกับการให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน (ตาราง ๓๓-๓๔) และ การนำทรัพยากร
ในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (ตาราง ๓๖-๓๗)

๕. การวิเคราะห์พฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้ปกครอง จำแนกตามขนาดโรงเรียน พบว่าผู้ปกครอง
ในโรงเรียนทุกขนาดมีทัศนะที่ใกล้เคียงแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และเมื่อพิจารณาใน
แต่ละองค์ประกอบก็ไม่พบความแตกต่าง

อภิปรายผล

๑. ผู้บริหารโรงเรียนมีทัศนะต่อพฤติกรรมด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่าง
โรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาอยู่ในเกณฑ์มาก แสดงว่ากลุ่มผู้บริหาร

โรงเรียนมีความพอใจในผลการปฏิบัติงานของตนเอง แต่เมื่อนำค่าเฉลี่ยทุกด้าน (๓.๔๘) เทียบกับเกณฑ์ที่ตั้งไว้ ปรากฏว่าพฤติกรรมกรรมการบริหารงานของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา ยังไม่ถึงเกณฑ์มากที่สุด (๔.๕๑-๕.๐๐) ดังนั้น ผู้บริหารโรงเรียนควรจะปรับปรุงพฤติกรรมของตนเองให้มากขึ้นเพื่อให้อยู่ในเกณฑ์มากที่สุด

สำหรับกลุ่มผู้ปกครองและครู-อาจารย์มีทัศนคติต่อพฤติกรรมผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในเกณฑ์ปานกลาง อาจจะเป็นเพราะว่า ครู-อาจารย์และผู้ปกครองมีความคาดหวังต่อพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนอยู่ในระดับสูง แต่เมื่อพบพฤติกรรมที่เป็นจริงของผู้บริหารโรงเรียน ยังไม่ถึงเกณฑ์มากที่สุด จึงยังไม่แน่ใจในพฤติกรรมกรรมการบริหารของผู้บริหารโรงเรียนซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ (สุวิษ แก้วเกษ ๒๕๑๔ : ๔๔-๖๑)

๒. จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนพบว่าผู้บริหารโรงเรียนกับผู้ปกครอง มีทัศนคติแตกต่างกัน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิษ แก้วเกษ (สุวิษ แก้วเกษ ๒๕๑๔ : ๔๔-๖๑) ซึ่งได้ศึกษางานบริหารการศึกษาของโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชนพบว่า โรงเรียนได้รับความร่วมมือกับชุมชนน้อย และยังสอดคล้องกับผลงานวิจัยของ ทนงศักดิ์ คุ่มไชน้ำ (ทนงศักดิ์ คุ่มไชน้ำ ๒๕๑๔ : ๖๕-๖๗) ซึ่งได้ศึกษากิจกรรมและโครงการดำเนินงานของโรงเรียนชุมชนในภาคตะวันออกเฉียงเหนือพบว่า กิจกรรมความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนอยู่ในระดับต่ำ นั่นคือทัศนคติของผู้บริหารโรงเรียนแตกต่างกับผู้ปกครอง ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

๒.๑ ความเข้าใจของผู้ปกครองเข้าใจว่าหน้าที่ของโรงเรียนควรแยกต่างหากจากชุมชน อีกประการหนึ่งภารกิจของผู้ปกครองมีมาก โดยเฉพาะการประกอบอาชีพเป็นปัจจัยสำคัญในการดำรงชีวิต จึงไม่มีโอกาสได้ใกล้ชิดกับโรงเรียนซึ่งขัดแย้งกับงานวิจัยของ ประจวบ ต่อตระกูล (ประจวบ ต่อตระกูล ๒๕๑๔ : ๔๕) เรื่องบทบาทการบริหารงานของครูใหญ่โรงเรียนประถมศึกษา ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน ที่พบว่า ประชาชนที่มี อายุ อาชีพ และฐานะทางเศรษฐกิจต่างกัน มีทัศนคติไม่แตกต่างกัน

๒.๒ โรงเรียนมิได้ทำหน้าที่ให้บริการแก่ชุมชนอย่างสมบูรณ์ เพราะโดยลักษณะของสถาบัน โรงเรียนมิทำหน้าที่ให้บริการเพื่อทำความเจริญไปสู่ชุมชน

๒.๓ ผู้บริหารโรงเรียนอาจทำหน้าที่บกพร่องต่อพฤติกรรมในองค์กรประกอบในองค์กรประกอบหนึ่ง

๓. ผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ความทัศนะของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า

๓.๑ โรงเรียนขนาดเล็กมักจะมีปัญหาในด้านความพร้อม โดยสภาพทั่วไปโรงเรียนขนาดเล็กมักจะเป็นโรงเรียนตั้งใหม่ หรือโรงเรียนที่อยู่ในชนบทห่างไกล โรงเรียนเหล่านี้จะขาดแคลนหลายด้าน เช่น อาคารสถานที่ วัสดุอุปกรณ์ อัตราค่าส่งครูฯ ซึ่งเป็นปัญหาแตกต่างกับโรงเรียนขนาด^{กลาง}เล็ก เพราะงานมีปริมาณมากและสลับซับซ้อนกว่า ความขาดแคลนด้านต่าง ๆ ก็มีน้อยกว่าโรงเรียนขนาดเล็ก จึงส่งผลให้พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง แตกต่างกัน

๓.๒ อายุการรับราชการของผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กและโรงเรียนขนาดกลางหรือขนาดใหญ่แตกต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน ย่อมจะมีทัศนะต่อพฤติกรรมการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนของผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษาต่างกัน ซึ่งขัดกับผลการวิจัยของ [ประจวบ ต่อตระกูล (ประจวบ ต่อตระกูล ๒๕๑๔ : ๔๕) เรื่องบทบาทในด้านการบริหารงานของครูใหญ่ในโรงเรียนประถมศึกษา ในด้านความสัมพันธ์กับชุมชน พบว่าวิถีชีวิตต่างกัน ประสบการณ์ต่างกัน บทบาทในการบริหารงานกับชุมชนไม่แตกต่างกัน

จากเหตุผลดังกล่าวนี้ จึงน่าสังเกตว่าผู้บริหารโรงเรียนขนาดเล็กกับผู้บริหารโรงเรียนขนาดกลาง มีความเห็นแตกต่างกันในเรื่องอื่น ๆ อีกคือ การสร้างและรักษาเกียรติประวัติของโรงเรียน การให้บริการและร่วมมือกับชุมชนและการนำทรัพยากรในชุมชนมาใช้ให้เกิดประโยชน์

๔. จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนตามทัศนะของครู-อาจารย์จำแนกตามขนาดโรงเรียนพบว่าครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กกับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดกลางมีทัศนะแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่า โรงเรียนขนาดเล็ก อยู่ในชุมชนที่มีลักษณะเป็นสังคมชนบท มากกว่าสังคมในเมือง จึงทำให้ครู-อาจารย์ในโรงเรียนขนาดเล็กได้ใกล้ชิดมีส่วนร่วมกับชุมชนได้มากกว่า ครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดกลาง ซึ่งอยู่ในสังคมที่เจริญมีลักษณะเป็นสังคมเมือง อีกประการหนึ่งโรงเรียนขนาดกลางมักจะเป็นโรงเรียนที่กำลังเจริญเติบโต จึงมีสภาพเหมือนประเทศที่กำลังพัฒนาคือมีปัญหาภายในมาก และเป็นปัญหาใหม่ ดังนั้นโอกาสที่จะได้ออกไปสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างใกล้ชิดจึงมีน้อยกว่า ทำให้พฤติกรรมเกี่ยวกับการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ของครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดเล็กแตกต่างกับครู-อาจารย์โรงเรียนขนาดกลาง

๕. จากผลการวิเคราะห์พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ตามทัศนะของผู้ปกครองจำแนกตามขนาดของโรงเรียนพบว่า ผู้ปกครองในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกันมีพฤติกรรมต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุวิษ แก้วเกษ (สุวิษ แก้วเกษ ๒๕๑๘ : ๕๘-๖๑) เรื่องการศึกษางานบริหารการศึกษา โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดกรุงเทพมหานคร พบว่า ประธานทั่วไปมีหน้าที่ส่งบุตรหลานมาเข้าเรียนเท่านั้น ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการที่ผู้ปกครองเข้าใจว่าหน้าที่ของโรงเรียนควรแยกต่างหากจากชุมชนก็ดี การที่โรงเรียนไม่ได้ทำหน้าที่สร้างความสัมพันธ์กับชุมชนอย่างสมบูรณ์ก็ดี จะมีผลกระทบต่อโลกทัศน์ของผู้ปกครองนักเรียน ทำให้ผู้ปกครองในโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน มีทัศนะไม่แตกต่างกัน เพราะเวลาเมื่อโรงเรียนไปใกล้ชิดกับชุมชนแล้วความสัมพันธ์กับชุมชนย่อมไม่มี เพราะความสัมพันธ์นั้นมีลักษณะเป็นกระบวนการไบนารี ๒ ทาง (Two - Way Process) ซึ่งจะต้องอาศัยหลักประชาสัมพันธ์เข้าช่วย

ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะสำหรับกรมสามัญศึกษา

๑.๑ ในการจัดอบรมเตรียมผู้บริหาร ควรจะได้เน้นในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มาก โดยเน้นความรู้ ทักษะและเทคนิคเกี่ยวกับการบริหาร

๑.๒ การจัดอบรมเตรียมผู้บริหาร ควรกำหนดงานด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน เพื่อให้ผู้ที่ออกไปเป็นผู้บริหาร จะได้ทราบถึงทักษะและเทคนิค ในการประสานงานกับชุมชน เพราะชุมชนมีบทบาทต่อการจัดการศึกษาในปัจจุบัน เห็นอย่างมา

๑.๓ จัดให้มีการสัมมนาความร่วมมือระหว่างผู้บริหารกับกรรมการของชุมชน เพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เกี่ยวกับงานด้านความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน จะทำให้เกิดความเข้าใจอันดีต่อกันและนำมาซึ่งความร่วมมือในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น

๑.๔ ในการสรรหาบุคคลเข้ารับตำแหน่งผู้บริหาร ธรรมดา ควรจะได้พิจารณาถึงก้ามีการมีมนุษยสัมพันธ์กับชุมชน และจะต้องเป็นผู้ที่มีความเข้าใจถึงปัญหา ด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนด้วย

๑.๕ การประสานงานกับสถาบันต่าง ๆ ที่ผลิตครู ให้เน้นเรื่องการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนให้มาก เพราะการเป็นครูไม่ใช่จะสอนแต่เฉพาะนักเรียนเท่านั้น ครูปัจจุบันจะต้องสอนทั้งนักเรียน สอนชุมชน และให้บริการชุมชนควบคู่กันไปด้วย

๒. ข้อเสนอแนะสำหรับผู้บริหาร

จากผลการวิจัยพบว่าผู้บริหารมีทัศนะว่าการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชนที่ได้กระทำอยู่ดีแล้ว แต่ในขณะเดียวกัน ครู-อาจารย์และผู้ปกครองยังมีทัศนะที่ไม่แจ่มชัดนักทั้งนี้อาจสืบเนื่องมาจากเหตุผลหลายประการ อาทิเช่น ครูยังมองไม่เห็นถึงความสำคัญ หรือผู้ปกครองยังไม่เข้าใจวิธีการปฏิบัติ หรือความต้องการของโรงเรียน

อย่างชัดเจน ดังนั้น ผู้บริหารควรจะได้ปฏิบัติดังนี้

๒.๑ จัดประชุมครู-อาจารย์ เพื่อชี้แจงให้ครู-อาจารย์เกิดความเข้าใจว่าครู-อาจารย์ นอกจากสอนนักเรียนแล้ว ยังต้องสอนชุมชนและให้บริการชุมชนด้วย

๒.๒ จัดให้มีการประชุมร่วมระหว่างครู-อาจารย์และผู้ปกครอง เพื่อสร้างความเข้าใจและพฤติกรรมที่ดีต่อกัน ก่อให้เกิดการร่วมมือระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

๒.๓ จัดตั้งสมาคมครู-ผู้ปกครอง และสมาคมศิษย์เก่า เพื่อจะได้มีการพบปะสังสรรค์กัน ร่วมมือกันเพื่อหาทางปรับปรุง การเรียนการสอน และอื่น ๆ

๒.๔ จัดให้มีการออกเยี่ยมเยียนผู้ปกครองถึงบ้านเป็นครั้งคราว จะนำมาซึ่งความเข้าใจอันดีและเป็นกันเองมากขึ้น

๒.๕ ประชาสัมพันธ์ให้ผู้ปกครองได้ทราบถึงบทบาทที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารโรงเรียน

๓. ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัย

๓.๑ ควรทำการวิจัย บทบาทและหน้าที่ของผู้ปกครองในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับโรงเรียน

๓.๒ ควรทำการวิจัยว่าชุมชนต้องการให้โรงเรียนมีบทบาทในด้านการสร้างความสัมพันธ์กับชุมชนเพียงใด

๓.๓ ควรทำการวิจัยว่า บทบาทของครูที่มีต่อชุมชน เพื่อเป็นแนวทางที่จะได้นำมายึดถือปฏิบัติให้แจ่มชัดขึ้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- เกษียง เอี่ยมสกุล โรงเรียนประถมศึกษาภาคปฏิบัติ โรงเรียนการช่างวุฒิศิลป์
๒๕๑๑, ๓๐๓ หน้า
- / จุงใจ แสงพันธ์และคณะ "การส่งเสริมวิทยะฐานะครู" รวบรวมรายงาน
วิชาปฐมนิเทศทางการศึกษา คณะครุศาสตร์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
มณฑลการพิมพ์ ๒๕๑๑, ๔๓๔ หน้า
- / ถนอม มากะจันทร์ ทฤษฎีการศึกษาและการพัฒนาหลักสูตร โรงพิมพ์วัฒนาพานิช
๒๕๑๔, ๓๘๔ หน้า
- / นาฏเฉลียว สุมาวงศ์ "ความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน" การบริหาร
การศึกษา จินตทัศน์การพิมพ์ ภาพลลิต ๒๕๑๗, ๑๒๔ หน้า
- เฟื่องพูน เครือตราฐ แนวคิดในการสร้างหลักสูตรและการปรับปรุงการเรียน
การสอนในโรงเรียน วิทยานิพนธ์เพื่อประกอบการพิจารณาเลื่อนขั้น
เป็นข้าราชการชั้นพิเศษ ๒๕๐๘, ๘๑ หน้า
- < ประจวบ วัจนะรัตน์ งานบริหารการศึกษาของโรงเรียนมัธยมศึกษา ในเขต
การศึกษา ๗ ปริญญาโท คม. จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ๒๕๒๐,
๑๖๓ หน้า ยึดสำเนา
- พนัส หันนาคินทร์ หลักการบริหารโรงเรียน โรงพิมพ์วัฒนาพานิช ๒๕๒๔,
๓๖๓ หน้า
- / ภิรมย์ สาธิต หลักบริหารการศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ๒๕๑๖, ๖๔๕ หน้า
- มงคล ศรีไพรวรรณ คู่มือการบริหารโรงเรียนชุมชน โรงพิมพ์สามมิตร
๒๕๑๕, ๔๐๕ หน้า
- / เรือง เจริญชัย เอกสารประกอบคำบรรยาย โรงเรียนกับชุมชน ๒๕๒๒,
๑๐ หน้า

ล้วน สายยศ และ ชัยคณา สายยศ หลักการวิจัยทางการศึกษา ทวีการพิมพ์
๒๕๒๔, ๒๘๗ หน้า

วิเชียร เกตุสิงห์ สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย กองการวิจัยการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พิมพ์ครั้งที่ ๗ ม.ป.ป. ๑๘๑ หน้า

วิรัตน์ กิริบูรณ์ การศึกษาสมรรถภาพในการบริหารของครูใหญ่โรงเรียน
มัธยมศึกษา ในเขตการศึกษา ๑๑ ปริมณฑล กศ.ม. มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ๒๕๑๘, ๘๖ หน้า ชัดสำเนา

วิสามันต์ศึกษาย กรม แผนงานของกรมวิสามัญศึกษาตามแผนพัฒนาเศรษฐกิจ
และสังคม ม.ป.ท., ม.ป.ป. "ไม่มีเลขหน้า"

ศึกษาธิการ, กระทรวง สถิติการศึกษาดำเนินข้อปีการศึกษา ๒๕๑๗ โรงพิมพ์
คุรุสภา ๒๕๑๘, ๔๘ หน้า

สมชัย วุทธิพิริชา "คิดเรื่องมัธยมศึกษา" ศูนย์ศึกษา ตุลาคม-ธันวาคม
๒๕๒๕, ๒๔ หน้า

สามัญศึกษา, กรม คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.๒๕๒๓
ม.ป.ท. ๒๕๒๓, ๘๔ หน้า

— คู่มือครูใหญ่โรงเรียนมัธยมศึกษาที่เปิดใหม่ จงเจริญการพิมพ์

๒๕๒๒, ๕๐๖ หน้า

- คู่มือการประเมินมาตรฐานโรงเรียนมัธยมศึกษา พ.ศ.๒๕๒๑

เอราวัณการพิมพ์ ๒๕๒๑, ๑๐๑ หน้า

— คู่มือการจัดโรงเรียน โรงพิมพ์สามเจริญพานิช ๒๕๒๔, ๑๗๔ หน้า

— คู่มือผู้บริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช ๒๕๑๘,

๔๐๘ หน้า

สิปพนนท์ เกตุทัต และ คณะ แนวทางปฏิรูปการศึกษาสำหรับรัฐบาลในอนาคต
โรงพิมพ์ยูไนเต็ดโปรดักชั่น ๒๕๑๘, ๖๘ หน้า

สุบรรณ พันธุ์ธวัช และ ชัยวัฒน์ วัฒนพงษ์ ระเบียบวิธีวิจัยเชิงปฏิบัติ

สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์ ๒๕๒๒, ๓๘๖ หน้า

สุเทพ กองประดิษฐ์ การบริหารโรงเรียนเชิงปฏิบัติการ ภาควิชาบริหาร

การศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ มหาสารคาม

๒๕๒๑, ๕๕๔ หน้า อัดสำเนา

/สุรัฐ ศิลปอนันต์ "งานบริหารครูใหญ่" กิตติกรรม ๑๕ กันยายน ๒๕๑๖

หน้า ๔๘

/ สุริย แก้วเกษ งานบริหารการศึกษาโรงเรียนประถมศึกษาสังกัดกรุงเทพมหานคร

ปริทัศน์พนธ์ กศ.ม. มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ อัดสำเนา

เสริมศักดิ์ วิศาลาภรณ์ พฤติกรรมผู้นำทางการศึกษา โรงพิมพ์พิมพ์เทศ

๒๕๒๒, ๒๐๓ หน้า

อนันต์ ศรีโสภา หลักการวิจัยเบื้องต้น พิมพ์ครั้งที่ ๒ สำนักพิมพ์วัฒนาพานิช

๒๕๒๑, ๔๓๐ หน้า

อรุณ รัชธรรม หลักมนุษยสัมพันธ์กับการบริหาร ไทยวัฒนาพานิช ๒๕๒๒,

๔๒๐ หน้า

อุทุมพร ทองอุไทย แผนวิเคราะห์ข้อมูลพฤติกรรมศาสตร์ โรงพิมพ์เจริญผล

๒๕๒๓, ๔๔๔ หน้า

Anderson, Lester W. and Van Duke, Lauren A. Secondary School Administration. Boston Boughton Mifflin Company, 1963. 376 p

Barrard, Chester I. The Function of Executive. Cambridge, Mass. Harvard University Press 1966. 89 p.

Best, John W. Research in Education. 2nd, New Jersey, Prentice - Hall, Inc., 1970. 390 p.

Edwards, Allen Louis. Statistical Analysis. Rhinehart Company, Inc., New York, 1969. 244 p.

- Jacobson, Paul B., and Others, The Effective School Principal, 2 nd.ed. Prentice Hall, Inc., N.J., 1963. 532 p.
- Mathews, Don E., "Key to Effective School Community Relations" School Executive's Guide, 1969. p. 1062 - 1063
- Miller, Van, and Spalding, Willard B., The Public Administration of American School, World Book Company, New York, 1952. 606 p.
- Neagley, Rossl., Evans, N. Dean, and Lynn, Jr., Clarence A. The School Administration and Learning Resources. Princeton - Hall, Inc., Englewood Cliffs, N.J., 1969. 196 p.
- Pyburn, W.M. The Organization of School. Oxford University Press, London, 1964. 245 p.
- Stoops Emery. and Rafferty, M.L., Jr., Practices and Trends in School Administration. Ginn Company, 1961. 553 p.
- Yarmane, Taro. Statistic : An Introductory Analysis 3 rd, ed., Singapore Time Printers Sdn. Bhd. 1973. 1130 p.

ภาคผนวก

แบบสอบถาม

แบบสอบถาม เกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน
ในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน

เลขที่แบบสอบถาม

๑	๒	๓

ช่องนี้เฉพาะผู้วิจัย

ตอนที่ ๑	Column	Coding
<u>ข้อมูลเบื้องต้น</u>		
กรุณาวางกลมล้อมรอบหัวข้อข้อย่อย ในแต่ละข้อตามที่เป็นจริงเกี่ยวกับท่าน		
ท่านคือ	๔	
๑ ผู้อำนวยการหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการ		
๒ อาจารย์ใหญ่หรือผู้ช่วยอาจารย์ใหญ่		
๓ ครูใหญ่หรือผู้ช่วยครูใหญ่		
๔ ครูหรืออาจารย์		
๕ ผู้ปกครองหรือบิดามารดาของนักเรียน		
ขนาดโรงเรียนของท่าน หรือ โรงเรียนที่บุตรหรือเด็กในปกครองของท่าน	๕	
๑ เป็นโรงเรียนขนาดเล็ก		
๒ เป็นโรงเรียนขนาดกลาง		
๓ เป็นโรงเรียนขนาดใหญ่		

ตอนที่ ๒

แบบสอบถามตอนที่ ๒ นี้ถามเกี่ยวกับพฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียนในการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างโรงเรียนกับชุมชน ขอให้ท่านโปรดอ่านข้อความโดยละเอียดและพิจารณาว่าท่านมีความรู้สึกต่อการปฏิบัติหน้าที่ของผู้บริหารโรงเรียนในโรงเรียนที่ท่านปฏิบัติอยู่ หรือโรงเรียนที่บุตรหลานของท่านกำลังศึกษาอยู่ขณะนี้

ในแต่ละข้อคำถามได้กำหนดระดับความรู้สึกไว้ ๕ ระดับ คือ

- มากที่สุด หมายถึง มีการปฏิบัติมากที่สุด
- มาก หมายถึง มีการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ
- ปานกลาง หมายถึง ไม่สามารถตัดสินใจได้ว่ามีการปฏิบัติมากหรือน้อย
- น้อย หมายถึง มีการปฏิบัติน้อย
- น้อยที่สุด หมายถึง มีการปฏิบัติน้อยที่สุด

อย่าง

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ				
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด
๐	เผยแพร่ข่าวของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ	✓				
๐๐	นำนักเรียนไปร่วมพัฒนาชุมชน		/			

	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Column	Coding
	ก. การสร้างเกียรติประวัติของโรงเรียน							
๑	รวบรวมและเผยแพร่ประวัติของโรงเรียนให้ชุมชนทราบ						๖	
๒	เผยแพร่คำขวัญ คติพจน์ หรือเพลงประจำโรงเรียนให้ชุมชนทราบ						๗	
๓	จัดให้มีสิ่งพิมพ์เพื่อเผยแพร่ข่าวสารของโรงเรียน						๘	
๔	จัดประชุมผู้ปกครองนักเรียนเพื่อชี้แจงนโยบายและความก้าวหน้าของโรงเรียน						๙	
๕	จัดทำรายงานผลการเรียน ความประพฤติ ตลอดจนสุขภาพของนักเรียนให้ผู้ปกครองทราบอย่างสม่ำเสมอ						๑๐	
๖	ให้ความสะดวกแก่ผู้ปกครองที่มาติดต่อกับทางโรงเรียน						๑๑	
๗	ส่งเสริมให้คณะครูออกเยี่ยมบ้านนักเรียน						๑๒	
๘	จัดแข่งขันกีฬาทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน						๑๓	
๙	เผยแพร่เกียรติประวัติของศิษย์เก่าที่ประสบความสำเร็จในชีวิต						๑๔	
๑๐	จัดกิจกรรมเพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์กับศิษย์เก่า						๑๕	

พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย	
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Column	Coding
กำหนดแนวทางปฏิบัติในการ เสริมสร้าง คุณธรรม ลักษณะนิสัย และความประพฤติ ของนักเรียน ครู คณงานภารโรง จนเป็นที่ ศรัทธาของชุมชน						๑๖	
จัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมให้นักเรียนมีค่านิยม ที่ดี และรักษาเอกลักษณ์ของชาติ						๑๗	
จัดให้มีกิจกรรมนักเรียน เพื่อเสริมสร้าง พัฒนาการของบุคคลและความสำนึกในการ รับผิดชอบต่อสังคม						๑๘	
สร้าง เสริมความสามัคคีให้ เกิดขึ้นภายใน สถานศึกษา						๑๙	
จัดให้มีนิทรรศการทางวิชาการ เพื่อแสดง ผลงานของนักเรียนให้ปรากฏในชุมชน						๒๐	
จัดบริการสื่อสารภายในและภายนอก- โรงเรียนได้เหมาะสม						๒๑	
กำหนดวิธีปฏิบัติในการสร้างและรักษา เจตนคติที่ดีระหว่างโรงเรียนกับชุมชน						๒๒	
ส่งเสริมให้นักเรียนมีมนุษยสัมพันธ์ต่อบุคคล ทั้งภายในและภายนอกสถานศึกษา						๒๓	
ส่งเสริมให้นักเรียนมีความประพฤติดีและมี ระเบียบวินัย						๒๔	
จัดประสบการณ์ตรงให้นักเรียนทั้งในและ นอกโรงเรียน เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้ ด้วยการปฏิบัติจริงได้เหมาะสม						๒๕	

	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Column	Coding
	มีการประชุมปรึกษาหารือระหว่างโรงเรียน กับผู้นำในชุมชนนั้น						๓๗	
	สำรวจความต้องการ เกี่ยวกับการจัดกิจกรรม ของบุคลากรฝ่ายต่าง ๆ ในชุมชน						๓๘	
	จัดหาอุปกรณ์ วัสดุ ครุภัณฑ์ที่จำเป็นสำหรับ การจัดกิจกรรม เพื่อให้การดำเนินงานมี ประสิทธิภาพ						๓๙	
	เปิดโอกาสให้บุคลากรภายนอกโรงเรียนมี ส่วนร่วมในการวางแผนการจัดกิจกรรม						๔๐	
	รับฟังปัญหาและข้อเสนอแนะจากบุคลากรอื่น ในชุมชน						๔๑	
	ให้ความสนใจและสนับสนุนงานของกิจกรรม ชุมชน						๔๒	
	ใช้กลยุทธ์ที่เหมาะสมในการจัดกิจกรรม						๔๓	
	ส่งเสริมให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมที่ ชุมชนจัดขึ้น โดยให้สอดคล้องกับระบบ- ประชาธิปไตยซึ่งมีพระมหากษัตริย์เป็นประมุข						๔๔	

)	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Column	Coding
	ค. การให้บริการและความร่วมมือกับชุมชน							
๖	เปิดโอกาสให้ชุมชนได้ใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียน						๔๕	
๖	ให้ความช่วยเหลือในด้านความรู้และเผยแพร่ความรู้ใหม่ ๆ แก่ชุมชน						๔๖	
๖	เปิดโอกาสให้ประชาชนใช้อุปกรณ์และเครื่องมือต่าง ๆ ของโรงเรียน						๔๗	
๓	จัดบริเวณเป็นสถานที่พักผ่อนหย่อนใจของประชาชนในชุมชน						๔๘	
๕	จัดให้มีการฝึกอบรมวิชาการและวิชาชีพให้แก่ประชาชนในชุมชน						๔๙	
๕	นำฝึกเรียนออกไปช่วยพัฒนาชุมชน เช่น ทักษะอาสาสมัครบริเวณวัด ฯลฯ						๕๐	
๖	เป็นศูนย์กลางการจัดประเพณีท้องถิ่นของชุมชน						๕๑	
๗	ทำการสำรวจความต้องการของชุมชน และความจำเป็นที่ชุมชนควรได้รับการพิจารณา						๕๒	
๘	จัดลูกเสือ เนตรนารี หรือยุวกาชาดบำเพ็ญประโยชน์ต่อชุมชน						๕๓	
๘	รับนักเรียนเข้าเรียนสนองความต้องการของชุมชน						๕๔	
๑๐	จัดบริการด้านสุขภาพและพลาสมาแม่แก่ประชาชนในชุมชน						๕๕	

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย		
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Column	Coding	
๕๑	จัดกิจกรรมนันทนาการ เพื่อสนองความต้องการของชุมชน						๕๖		
๕๒	จัดหาทุนช่วยเหลือนักเรียนที่ขาดแคลนด้านต่าง ๆ						๕๗		
๕๓	สงเคราะห์ครอบครัวนักเรียนที่ประสบ - เคราะห์กรรม เช่น น้ำท่วม ไฟไหม้ ฯลฯ						๕๘		
๕๔	จัดของที่ระลึกหรือรางวัล เพื่อ เชิดชูเกียรติผู้- ปฏิบัติงานดี เด่นชัด เป็นประโยชน์ต่อชุมชนใน โอกาสที่เหมาะสม						๕๙		
๕๕	อำนวยความสะดวกในการติดต่อสื่อสารและ คมนาคมของชุมชน						๖๐		
๕๖	ให้บริการ เกี่ยวกับการป้องกันแก้ไขการฟุ้ง- ยาในทางที่ผิดแก่ประชาชนในชุมชน						๖๑		
	<u>ง. การประสานงานกับหน่วยงานในชุมชน</u>								
๕๗	ได้รับความร่วมมือจากสมาคมศิษย์เก่าของ โรงเรียน						๖๒		
๕๘	ได้รับความร่วมมือจากสมาคมผู้ปกครองและ ครูของโรงเรียน						๖๓		
๕๙	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการพัฒนาชุมชน						๖๔		
๖๐	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการจัดบริการด้าน สุขภาพอนามัยให้ชุมชน						๖๕		

ข้อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ					ห้องนี้สำหรับผู้วิเศษ	
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Column	Coding
๖๑	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมการประกอบอาชีพต่าง ๆ ของชุมชน						๖๖	
๖๒	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมทางด้านวิชาการของชุมชน						๖๗	
๖๓	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการส่งเสริมด้านนันทนาการของชุมชน						๖๘	
๖๔	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดอำนวยความสะดวก - สะดวกในการคมนาคมของชุมชน						๖๙	
๖๕	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นจัดอำนวยความสะดวก - สะดวกในการติดต่อสื่อสารของชุมชน						๗๐	
๖๖	ร่วมมือกับหน่วยงานอื่นในการป้องกันแก้ไขการพึ่งยาของคนในชุมชน						๗๑	
๖๗	ขอความร่วมมือจากองค์การกุศลอื่น ๆ เพื่อการจัดสวัสดิการให้เด็กเร่ร่อน						๗๒	
๖๘	จ. <u>การนำทรัพยากรมาใช้ให้เกิดประโยชน์</u> มีการสำรวจสิ่งของ บุคคลที่อยู่ในชุมชนเพื่อนำมาช่วยในการเรียนการสอน						๗๓	
๖๙	วางแผนที่จะใช้ประโยชน์จากบุคลากรนอกวงงาน						๗๔	
๗๐	พัฒนาและปรับปรุงแผนงานที่วางไว้ให้ได้ผลดีและมีประสิทธิภาพ						๗๕	

อ	พฤติกรรมของผู้บริหาร	ระดับการปฏิบัติ					ช่องนี้สำหรับผู้วิจัย
		มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด	Column Coding
๑๖	ขอความช่วยเหลือด้านการเงินจากชุมชน						๗๖
๑๗	ขอความช่วยเหลือด้านอุปกรณ์ต่าง ๆ จากชุมชน						๗๗
๑๘	ขอความร่วมมือด้านแรงงานจากประชาชนในชุมชน						๗๘
๑๙	นำนักเรียนไปศึกษาตามแหล่งวิทยาการในชุมชน						๗๙
๒๐	จัดส่งนักเรียนออกไปฝึกงานตามสถาน - ประกอบการ						๘๐
๒๑	จัดส่งนักเรียนไปทำงานเพื่อหารายได้พิเศษ ในวันหยุด						๘๑
๒๒	พานักเรียนไปทัศนศึกษาตามสถานที่สำคัญ						๘๒
๒๓	ขอความร่วมมือจากหน่วยอนามัยหรือสาธารณสุข ในชุมชนมาป้องกันโรคให้กับนักเรียน						๘๓
๒๔	เชิญบุคคลในชุมชนมาร่วมเป็นเกียรติใน โอกาสพิเศษของโรงเรียน						๘๔
๒๕	เชิญบุคคลในท้องถิ่นที่มีความสามารถด้าน- ต่าง ๆ มาเป็นวิทยากรบรรยายให้นักเรียน						๘๕